

FOT. GDDKiA/KRZYSZTOF NALEWAJKO

JANÓW LUBELSKI Z NOWĄ OBWODNICĄ

- Inżynierska integracja • Mediacja zamiast sądu •
- XX „Kryształowa Cegła”! • Zdrowe obiekty użyteczności publicznej •

LUBELSKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

20-150 Lublin, ul. Bursaki 19
tel./fax 81 534-78-12
www.lub.piib.org.pl
e-mail: lub@piib.org.pl

Biuro czynne: poniedziałek, środa, czwartek,
piątek w godz. 8.00–16.00
wtorek w godz. 9.00–17.00

Przewodnicząca Okręgowej Rady
tel. 81 534-78-11

Biuro w Lublinie

Dyrektor biura – tel. 81 534-78-13
Sekretariat biura – tel. 81 534-78-12
Główna księgową – tel. 81 534-78-14
Sekcja księgowości – tel. 81 741-40-95
Sekcja spraw członkowskich – tel. 81 534-78-16
Sekcja szkolenia – tel. 81 534-78-17
Sekcja uprawnień budowlanych
– tel. 81 741-41-83
Sekcja obsługi organów Izby
– tel. 81 534-78-15

Biuro terenowe w Białej Podlaskiej

21-500 Biała Podlaska, ul. Poczтовая 2B
lokal nr 14 (I piętro)
Terminy dyżurów:
w środy w godz. 9.00–12.00
w czwartki w godz. 11.00–14.00
biala@lub.piib.org.pl

Biuro terenowe w Chełmie

22-100 Chełm, ul. Lwowska 51
Terminy dyżurów:
w środy i czwartki w godz. 15.00–18.00
chelm@lub.piib.org.pl
tel. 82 563-36-59

Biuro terenowe w Zamościu

22-400 Zamość, ul. Rynek Wielki 6
(Dom Technika NOT)
Terminy dyżurów:
we wtorki i środy w godz. 11.00–14.00
zamosc@lub.piib.org.pl
tel. 84 639-10-28

SPIS TREŚCI

Inżynierska integracja w Lubelskiej OIIB	4
Mediacja zamiast sądu	6
XXXVII sesja egzaminacyjna w LOIIB	8
Nowelizacja Prawa budowlanego – zmiany w projekcie budowlanym	9
Uprawnienia budowlane bez tajemnic	11
Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa	13
Janów Lubelski dostanie nową obwodnicę	14
XX „Kryształowa Cegła”!	16
Higieniczne i zdrowe obiekty użyteczności publicznej	18
Jak dawniej drogi bito, a mosty stawiano	22
Wspomnienie o Tomaszu Lisie	24
Wspomnienie o Krzysztofie Juryckim	25

Wydawca

Lubelska Okręgowa Izba
Inżynierów Budownictwa
20-150 Lublin, ul. Bursaki 19
tel./fax 81 534-78-12
www.lub.piib.org.pl
e-mail: lub@piib.org.pl

Redakcja

20-150 Lublin, ul. Bursaki 19
tel. 81 741-41-84

Redaktor naczelna

Urszula Kieller-Zawisza
tel. 81 741-41-84
e-mail: u.kieller@lub.piib.org.pl

Rada programowa

Janusz Iberszer – przewodniczący
Wiesław Nurek – wiceprzewodniczący
Jerzy Adamczyk – sekretarz
Wiesław Bocheńczyk
Tomasz Grzeszczak
Jerzy Kamiński
Edward Partyka
Andrzej Pichla
Wiesław Pomykała
Ryszard Siekierski

Skład i druk

Drukarnia ALF-GRAF
ul. Abramowicka 6, 20-442 Lublin
tel./fax 81 532-15-12
e-mail: info@alfgraf.com.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania
i adiacji publikowanych tekstów.

Informujemy, że istnieje możliwość
zamieszczania ogłoszeń w naszym
biuletynie. Szczegóły w redakcji.

Lubelski Inżynier BUDOWNICTWA
dostępny jest także w wersji elektronicznej
na stronie internetowej LOIB:
www.lub.piib.org.pl

Na okładce:

Obwodnica
Janowa
Lubelskiego

Fot.:
GDDKiA
Krzysztof Nalewajko

Koleżanki i Koledzy,

Mamy właśnie pełnię lata, co dla wielu ludzi oznacza wakacje, urlopy, a dla nas szczyt sezonu budowlanego. Nie zwalniamy również w pracach naszego samorządu. Formy i rodzaj naszej działalności zależne są od aktualnego stanu epidemicznego i związanych z tym ewentualnych ograniczeń.

Z dużą radością przyjęliśmy, ogłoszone w czerwcu, wytyczne rządu dotyczące Covid-19, które umożliwiły nam organizację bezpośrednich spotkań o większej liczebności. Zaplanowaliśmy 3 spotkania integracyjno-szkoleniowe: dla okręgu zamojskiego, chełmskiego oraz białkopodlaskiego. Kiedy piszę te słowa odbyły się już 2 pierwsze. Na spotkaniach poruszaliśmy tematy ważne zarówno dla naszych członków, samorządu zawodowego, jak i całej branży budowlanej takie, jak trójpodział projektu budowlanego i jego konsekwencje zwłaszcza dla kierownika budowy, cyfryzacja procesu budowlanego, zmiany legislacyjne, funkcjonowanie samorządu w czasie pandemii.

Przypominam również, że nie ma przerwy wakacyjnej w szkoleniach. Przez cały czas nasi członkowie mogą brać udział w szkoleniach on-line, dostępnych na portalu PIIB.

Przed nami także ważne dla naszego samorządu wydarzenia. W przyszłym roku kończy się kadencja obecnych władz izby i jesienią rozpoczyna się zebrania obwodowe, które wyłonią delegatów na kadencję 2022–2026. Zgodnie ze statutem o formie zebrań zdecyduje okręgowa rada, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej i możliwości organizacyjnych. Informacja na temat zebrań będzie podana w październikowym numerze Inżyniera Budownictwa. Zachęcam wszystkich Państwa do uczestnictwa w zebraniach i pracach naszego samorządu. Samorząd zawodowy to nie jacyś „Oni”, tylko My i od nas zależy, jaki ten samorząd będzie. To my kreujemy jego formę i wizerunek.

Tak, jak wspominałam powyżej mamy szczyt sezonu budowlanego, budowy tętnią życiem, oddawane są do użytkowania kolejne inwestycje. Cieszyliśmy się, że pandemia nie sparaliżowała naszego sektora, ale teraz napotykamy na bardzo poważne trudności. Ceny materiałów budowlanych rosną w zastraszającym tempie, pojawiły się również problemy z ich dostępnością. Odbija się to niekorzystnie na terminach realizacji i kondycji firm budowlanych. Patrzymy zatem w przyszłość z niepokojem.

24 września przypada Dzień Budowlanych. Wszystkim Państwu, wykonującym ten piękny i bardzo odpowiedzialny zawód, życzę jak najlepszych warunków do jego pełnienia oraz satysfakcji popartej dobrym wynagrodzeniem.

JOANNA GIEROBA
Przewodnicząca Rady
Lubelskiej Okręgowej
Izby Inżynierów Budownictwa

INŻYNIERSKA INTEGRACJA W LUBELSKIEJ OIIB

Koleżeńskie rozmowy, wymiana poglądów i doświadczeń, konsultacje z władzami LOIIB – tak można określić charakter spotkań zorganizowanych przez LOIIB. 26 czerwca odbyło się spotkanie z koleżankami i kolegami z okręgu zamojskiego, natomiast 3 lipca z okręgu chełmskiego. Pandemia Covid-19 oraz obowiązujące obostrzenia uniemożliwiały wcześniejsze zorganizowanie takich imprez.

Urokliwe Roztocze integruje inżynierów budownictwa

Pierwsze spotkanie miało miejsce w Karczmie nad Szumem w Górecku Kościelnym. 26 maja przybyło tutaj ok. 80 inżynierów z okręgu zamojskiego.

Lubelską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa reprezentowali: Joanna Gieroba – przewodnicząca Okręgowej Rady, Teresa Stefaniak i Tomasz Grzeszczak – zastępcy przewodniczącej, Janusz Wójtowicz – członek Okręgowej Rady oraz Wojciech Szewczyk – przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej.

W spotkaniu uczestniczyli także zaproszeni goście, m.in. Joanna Rączka – dyrektor Wydziału Budownictwa, Urbanistyki i Ochrony Zabytków Urzędu Miasta Zamość, która reprezentowała Prezydenta Miasta Zamość, Tadeusz Wagner reprezentował Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski, natomiast Starostwo Powiatowe w Zamościu reprezentowały: Adriana Sędlak – dyrektor Wydziału Architektury i Budownictwa oraz Elżbieta Paszt – p.o. dyrektora Wydziału Planowania i Rozwoju Powiatu.

Na początku Joanna Gieroba, przewodnicząca LOIIB przywitała wszystkich przybyłych i podkreśliła, jak ważne są tego typu spotkania z koleżankami i kolegami. Następnie przekazała informację o działaniach podejmowanych przez Lubelską OIIB, funkcjonowaniu w okresie pandemii COVID-19 lubelskiej izby oraz inicjatywach podejmowanych przez samorząd zawodowy inżynierów budownictwa. Przewodnicząca podkreśliła także wpływ pandemii na sposoby komunikowania się i przyspieszony rozwój cyfryzacji, który ma także przełożenie na budownictwo i funkcjonowanie inżynierów. J. Gieroba podjęła również temat zmian legislacyjnych dotyczących branży oraz wyzwań czekających inżynierów budownictwa. Zaakcentowała ich znaczenie dla naszego środowiska.

Uczestnicy spotkania w Górecku Kościelnym z chęcią brali udział w przygotowanych konkursach i kibicowali sobie wzajemnie. Konkurs rzutu kaloszem na odległość wywołał zarożumiałe zainteresowanie

Inżynierowie, którzy przybyli na spotkanie dyskutowali o ważnych dla nich problemach, tematach podjętych przez Przewodniczącą LOIIB oraz wymieniali się swoimi uwagami i doświadczeniami. Wspólne spotkanie w Górecku Kościelnym stwarzało taką możliwość. Prowadzili także rozmowy z gośćmi, reprezentującymi lokalne władze.

Brali także udział w konkursach przygotowanych na tę okazję przez firmę „Raki”. Odważni mogli sprawdzić m.in. swój refleks, umiejętności w wędkowaniu, czy celność w rzutach do tarczy. Dla najlepszych przygotowano nagrody.

Natalin gości inżynierów z okręgu chełmskiego

Drugie tegoroczne spotkanie integracyjne odbyło się 3 lipca i zaprosiliśmy tym razem inżynierów budownictwa z okręgu chełmskiego, członków Lubelskiej IOIB. Do Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego „Pod Wiatrakami” w Natalinie zjechali inżynierowie, którzy pomimo przelotnych opadów deszczu, zdecydowali się uczestniczyć w spotkaniu z kolegami i koleżankami. Lubelską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa reprezentowali: Joanna Gieroba – przewodnicząca Okręgowej Rady, Wojciech Szewczyk – przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej, Władysław Król – przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego. W spotkaniu uczestniczył także Zbigniew Szcześniak, dyrektor i Arkadiusz Koralewski, zastępca dyrektora, biura LOIIB.

Przewodnicząca LOIIB po przywitaniu wszystkich przybyłych omówiła działalność Lubelskiej IOIB, z uwzględnieniem pandemii COVID-19, przedstawiła inicjatywy podejmowane przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa oraz funkcjonowanie naszego samorządu zawodowego. Joanna Gieroba podjęła też temat ważnych zmian legislacyjnych dotyczących budownictwa oraz wyzwań czekających jeszcze inżynierów. Podkreśliła ich znaczenie dla całego naszego środowiska. Mówiła o rozpoczętej, nieuniknionej cyfryzacji procesu budowlanego oraz o funkcjonowaniu inżynierów budownictwa w dzisiejszych czasach. Zauważyła zmiany w odniesieniu do przeprowadzanych szkoleń, które z trybu stacjonarnego przeszły na tryb on-line ze względu na panujące w ubiegłym roku obostrzenia rządowe. Lubelska IOIB także przygotowała i przeprowadziła kilka szkoleń on-line, udostępnionych na platformie PIIB, z których skorzystać mogli wszyscy członkowie samorządu zawodowego. Podobnie, jak nasi inżynierowie mogli korzystać ze szkoleń organizowanych przez inne okręgowe izby.

Inżynierowie, którzy przybyli na spotkanie do Natalina mogli wymieniać się uwagami z Przewodniczącą LOIIB, dyskutować na tematy, które są im bliskie i chcieliby skonsultować zarówno z J. Gierobą, jak też innymi kolegami. Niektórzy szukali wyjaśnień u przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Władysława Króla lub Wojciecha Szewczyka, przewodniczącego Okręgowej Komisji Rewizyjnej, albo dopytali o sprawy organizacyjne Zbigniewa Szcześniaka, dyrektora biura LOIIB. Wszyscy podkreślali jak ważne są tego typu spotkania i możliwość bezpośrednich rozmów oraz wymiany doświadczeń.

Konkurs gry w bule cieszył się wśród inżynierów w Natalinie dużym zainteresowaniem i mierzenie odległości budziło sporo emocji

I kto rzuci celniej?

Pomimo kapryśnej pogody, która nie szczędziła deszczu, humory dopisywały i inżynierowie z okręgu chełmskiego z chęcią brali udział w przygotowanej części rekreacyjnej i konkursach. Nie brakowało chętnych do gry w bule, darta, czy też sprawdzenia umiejętności wędkarskich. Oczywiście, na najlepszych czekały nagrody!

URSZULA KIELLER-ZAWISZA

Fot. U. Kieller-Zawisza, Z. Dobrowolski, A. Koralewski

MEDIACJA ZAMIAST SĄDU

Rozmowa z Władysławem Królem, mediatorem Lubelskiej OIIB i przewodniczącym Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego LOIIB.

W 2020 r. uzyskał Pan certyfikat mediatora PIIB. Szkolenie, w którym Pan uczestniczył miało na celu przygotować we wszystkich okręgowych izbach inżynierów budownictwa osoby, które pomagałyby w rozwiązywaniu sporów między członkami naszego samorządu. Czy mediatorzy są w izbie potrzebni?

– Powołanie w PIIB grupy mediatorów stworzyło możliwość skorzystania z trzeciej obok sądów dyscyplinarnych i sądów polubownych metody rozwiązywania konfliktów między członkami izby oraz między członkami, a osobami trzecimi. Czy mediatorzy są potrzebni, będzie można ocenić dopiero po pewnym czasie, kiedy po pierwsze mediacja zostanie rozpropagowana i po drugie, kiedy członkowie uznają, że warto z niej korzystać. Ponieważ w żadnym przypadku nie jest to postępowanie obowiązkowe, więc wszystko zależy od tych, do których oferta jest kierowana.

Tu należy wskazać, jaki jest cel mediacji: zawarcie satysfakcjonującego porozumienia, usunięcie rzeczywistych źródeł konfliktu, ponowna umiejętność wzajemnej rozmowy, nauka aktywnego słuchania, wzmocnienie odpowiedzialności za decyzje oraz skupienie na przyszłości.

Należy również zwrócić uwagę, że mediacja tak samo, jak postępowanie przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym jako sądem polubownym – przewiduje to ustawa samorządowa – może być prowadzona również między członkiem izby, a osobą trzecią.

Proszę powiedzieć dokładnie, na czym mediacja polega? Najczęściej kojarzymy ją jako rozmowę ze zważnionymi stronami.

– Istnieje kilka definicji mediacji. Najobszerniejsza brzmi: „Mediacja to interwencja w negocjacje lub konflikt akceptowalnej trzeciej strony, która ma minimalną możliwość podejmowania decyzji lub w ogóle pozbawiona jest tej możliwości, która towarzyszy zaangażowanym stronom w dobrowolnym zmierzaniu do obustronnie akceptowalnego porozumienia” (C.W. Moore).

Co do drugiej części pytania, ja bym to określił raczej jako rozmowę stron w obecności tej osoby trzeciej, której zadaniem jest dbałość o obniżenie napięcia, jeżeli takie występuje, czasem również zadawanie pytań celem uściślenia lub sprecyzowania wypowiedzi. Równocześnie mediator musi zachować pełną bezstronność i wykazać życzliwość w stosunku do uczestników postępowania.

Co jest istotne w podjęciu mediacji?

– W pierwszej kolejności należy wymienić zasady mediacji. Są to: zasada bezstronności, zasada neutralności, zasada poufności i zasada akceptowalności. Zasady pierwsza i ostatnia dotyczą stron mediacji. Może dojść do sytuacji, w której jedna ze stron udaje akceptację tych zasad po to, aby poprzez uczestnictwo w mediacji przedłużyć postępowanie, np. sądowe, a w rzeczywistości nie jest zainteresowana pozytywnym zakończeniem postępowania, co w efekcie powoduje zakończenie mediacji bez efektu.

Istnieje natomiast możliwość odmowy dalszego udziału w mediacji na każdym jej etapie. Strony mają również prawo zmiany mediatora.

Mediator musi natomiast być bezstronny wobec uczestników mediacji oraz neutralny wobec przedmiotu sporu, w tym nie sugeruje stronom rozwiązania.

Zasada poufności dotyczy stron i mediatora w równym stopniu. Jedynymi dokumentami, które mogą być udostępnione to protokół sporządzony przez mediatora na podstawie art. 183 /12/ k.p.c., oraz ugoda sporządzona przez strony, jeżeli do niej doszło.

Jak wygląda wzorcowy przebieg mediacji?

– Według literatury przebieg mediacji dzieli się na pięć etapów. Pierwszy to monolog mediatora, czyli wyjaśnienie stronom czym jest mediacja, roli mediatora, zasad mediacji, poinformowanie o kosztach mediacji oraz inne informacje ważne dla prawidłowego przebiegu mediacji.

Drugi etap to wysłuchanie stron, czyli strony przedstawiają konflikt, wzajemnie się wysłuchują oraz ma miejsce ocena możliwości rozwiązania konfliktu.

Kolejny, trzeci etap to ustalenie potrzeb i kwestii m.in. następuje zadawanie wzajemnie pytań przez strony, aktywny udział stron w ustalaniu kwestii do dyskusji, skupienie stron na przyszłości. Mediator może zadawać pytania stronom.

Czwarty etap przewiduje przedstawienie propozycji ugodowych przez strony. Nie robi tego mediator.

Piąty kolejny etap, to przedstawienie protokołu z mediacji. Przywołany przeze mnie przepis k.p.c. określa zawartość protokołu, który mediator składa w sądzie, jeżeli była to mediacja ze skierowania sądu lub jeżeli strona wystąpi do sądu o zatwierdzenie ugody. Odpis protokołu mediator doręcza stronom.

Czy każdy może być dobrym mediatorem? Jakie cechy trzeba mieć, żeby skutecznie przeprowadzać negocjacje?

– Mediator opisywany jest jako „empatyczny, wzbudzający szacunek i zaufanie, stanowczy, bezstronny, beznamiętny, pozbawiony silnej potrzeby uznania ze stron innych, umiejący uporać się z emocjami, ufny, rozumiejący, świadomy gdy zachodzi taka konieczność, stawiający czoła wyzwaniom, elastyczny, fachowy, solidny, słuchający innych z żywym zainteresowaniem, dociekliwy, sprawiedliwy, umiejący dochować tajemnicy i obdarzony poczuciem humoru”. Tak opisany jest mediator w publikacji „Mediacje. Teoria i praktyka”.

Jednak określenie pożądanych kompetencji mediatora nie jest zadaniem oczywistym. Cech modelowych mediatora jest wiele. Najczęściej grupuje się je w trzech kategoriach: predyspozycje osobowościowe, profesjonalizm i doświadczenie oraz autorytet.

Predyspozycje osobowościowe powiązane są z empatią, inteligencją emocjonalną, otwartością, umiejętnością budowania zaufania i relacji z otoczeniem. Osoba, która ma pełnić taką funkcję na pewno musi mieć wiedzę o mediacji, wiedzę prawniczą oraz biznesową i psychologiczną. Powinna cieszyć się autorytetem i mieć doświadczenie.

Mediatora powinna też cechować bezstronność i umiejętność dochowania tajemnicy. Skuteczny mediator potrafi znaleźć takie środki komunikacji, dzięki którym strony konfliktu będą mogły mu zaufać. Jak widać wcale nie jest łatwo zostać mediatorem.

Czy mediacje zawsze mogą pomóc, żeby nie stanąć przed sądem?

– Taka jest oczywiście idea wprowadzenia tego sposobu rozwiązywania konfliktów. W literaturze wymienia się korzyści postępowania mediacyjnego, m.in.: poufność, oszczędność czasu, gdyż postępowanie mediacyjne jest, co do zasady, krótsze od procesu sądowego, czy też korzyści finansowe, związane z postępowaniem mediacyjnym oraz kosztami procesu sądowego. Procedura mediacyjna może zostać odformalizowana i wówczas strony mogą mieć wpływ na przebieg postępowania.

Przy mediacji stosowana jest także zasada win-win, czyli dążymy do osiągnięcia pełnego zadowolenia wszystkich jego stron. Co

to oznacza? Cechami pożądanego rezultatu jest przede wszystkim to, że jest on przez wszystkich akceptowalny, żadna ze stron nie czuje się przegraną oraz, że rozwiązanie to jest uczciwe.

Należy dodać, że myślenie w kategorii wygrany-wygrany prowadzi do największych sukcesów. Zachęca też uczestników konfliktu do współpracy, a nie do rywalizacji, gdyż strony muszą wspólnie znaleźć odpowiednie rozwiązanie, a nie skupiać się tylko na zwycięstwie. Rozwiązanie, do którego dąży się przy zastosowaniu metody win-win daje poczucie wygranej każdej ze stron i nie pozostawia nikogo w poczuciu przegranej.

Podejście to jest bardzo skutecznym sposobem rozwiązywania sporów i znalazło zastosowanie już w wielu konfliktach. Pomimo, iż metoda ta wydaje się bardzo korzystna, nie jest ona tak wszechna jak na przykład kompromis. Oczywiście jest, że nie zawsze da się rozwiązać konflikt z korzyścią dla wszystkich stron, należy jednak zawsze do tego dążyć poprzez zastosowanie metody win-win, gdyż rozwiązanie korzystne dla wszystkich, to jedyne w pełni skuteczne rozwiązanie.

Warunkiem uniknięcia procedowania sprawy w sądzie jest oczywiście akceptacja mediacji oraz chęć dogadania się uczestnika postępowania, z jednej strony do poniesienia jakichś konsekwencji, a z drugiej – do rezygnacji z części roszczeń.

Identyczne lub podobne do treści ugody rozstrzygnięcie może wydać sąd, tyle tylko, że nie pytając stron o zgodę.

Czy prowadził Pan już pierwsze mediacje w Lubelskiej OIIB?

– Nie, nie prowadziłem takiego postępowania, tym bardziej, że może ono być prowadzone w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, a w naszej izbie w roku ubiegłym oraz w bieżącym, spraw takich nie było.

Jako ciekawostkę można natomiast podać, że kilka lat temu mediację prowadził kolega Andrzej Leniak jako OROZ, doprowadzając do zawarcia ugody między członkami izby.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała

URSZULA KIELLER-ZAWISZA

XXXVII sesja egzaminacyjna w LOIIB

Tegoroczna wiosenna sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane rozpoczęła się 28 maja egzaminem pisemnym we wszystkich okręgowych izbach inżynierów budownictwa w kraju. 186 kandydatów uzyskało w Lubelskiej OIIB uprawnienia budowlane.

Egzamin pisemny, podobnie jak egzaminy ustne, przeprowadzono zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przeprowadzania egzaminów na uprawnienia budowlane organizowane przez okręgowe komisje kwalifikacyjne okręgowych izb architektów oraz inżynierów budownictwa w okresie epidemii spowodowanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, opracowanymi przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii i zaakceptowanymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego, oraz w oparciu o wytyczne przygotowane przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną PIIB, w celu zapewnienia jednolitych warunków bezpieczeństwa sanitarnego dla wszystkich okręgowych komisji kwalifikacyjnych.

Egzamin pisemny w Lubelskiej OIIB został przeprowadzony w salach Centrum Konferencyjno-Wystawienniczego „Etiuda” w Lublinie. Podobnie, jak miało to miejsce w sesji poprzedniej, egzamin pisemny został przeprowadzony w dwóch turach. O godz. 9.00 do egzaminu przystąpiło 81 osób ubiegających się o uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej (we wszystkich rodzajach i zakresach), natomiast o godz. 14.00 egzamin zdawało 147 kandydatów w pozostałych specjalnościach (we wszystkich rodzajach i zakresach). Od 7 czerwca w lubelskiej izbie rozpoczęły się egzaminy ustne, które zakończyły się 21 czerwca.

186 osób uzyskało w tej sesji uprawnienia budowlane, z czego najwięcej w specjalności konstrukcyjno-budowlanej – 55 osób, następnie w specjalności instalacyjnej sanitarnej – 53, w specjalności instalacyjnej elektrycznej – 31, w specjalności inżynierskiej drogowej – 24, w specjalności inżynierskiej kolejowej KOB – 11, w specjalności inżynierskiej mostowej – 10 i w specjalności inżynierskiej kolejowej SRK – 2. W specjalnościach instalacyjnej telekomunikacyjnej i inżynierskiej hydrotechnicznej, tym razem nie wydano pozytywnych decyzji.

Patrząc na liczbę uprawnień nadanych w poszczególnych okręgowych izbach inżynierów budownictwa w kraju, należy zauważyć, że najwięcej decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych wydano w Mazowieckiej OIIB (382), następnie w Małopolskiej OIIB

(272), Śląskiej OIIB (248), Pomorskiej OIIB (188) i Lubelskiej OIIB (186).

Interesująco przedstawia się porównanie liczby osób dopuszczonych (zakwalifikowanych) do egzaminu, z liczbą osób, które pojawiają się na egzaminie testowym. Na przestrzeni ostatnich lat (dwie sesje w roku) wygląda to następująco: rok 2018 – zakwalifikowanych było 558 osób, zdawało test 473, tj. 85%. W 2019 r. odpowiednio 556 i 440 osób, tj. 79%, w 2020 r. – 583 osób i 402, tj. 69%. Czy ta tendencja spadkowa utrzyma się w bieżącym roku? Na pewno pokaże jesienią sesja egzaminacyjna, która przewidziana jest na listopad.

Należy dodać, że postępowanie o nadanie uprawnień budowlanych prowadzone przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa jest ściśle podporządkowane przepisom prawa. Regulacje prawne sankcjonują fakt, iż nadanie określonej osobie uprawnień budowlanych jest gwarancją i świadectwem, że posiada ona odpowiednie kwalifikacje zawodowe i, co za tym idzie, ponosi pełną odpowiedzialność za wykonywaną pracę.

Gratulujemy wszystkim, którzy zdobyli uprawnienia budowlane w XXXVII sesji egzaminacyjnej.

(RED)

**dr WIESŁAW NUREK – Przewodniczący
Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej LOIIB**

Fot. E. Musz

Nowelizacja Prawa budowlanego – zmiany w projekcie budowlanym

Nowelizacja ustawy Prawo budowlane z 13 lutego 2020 r. obowiązuje od 19 września 2020 r. Założenia nowelizacji sprowadzały się do wprowadzenia zmian mających na celu przyspieszenie i uproszczenie procesu inwestycyjno-budowlanego, a także zapewnienia większej stabilności podejmowanych w nim rozstrzygnięć.

Do 19 września 2021 r. prawo umożliwia stosowanie przepisów przejściowych, które pozwalają, że inwestor do wniosku o wydanie decyzji o pozwolenie na budowę, albo wniosku o zatwierdzenie projektu budowlanego, albo zgłoszenia budowy może dołączyć projekt budowlany sporządzony zgodnie z przepisami starego prawa budowlanego, tj. obowiązującego do 19 września 2020 r. Po tym terminie trzeba już złożyć stosowny wniosek z projektem budowlanym sporządzonym zgodnie z nowymi przepisami.

Nie możemy, co prawda mówić o rewolucji, jednak pewne elementy ustawy znacząco się zmieniły. Jednym z nich jest **podział projektu budowlanego**. Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami projekt budowlany dzieli się na trzy części: projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt techniczny.

Projekt zagospodarowania działki lub terenu

W projekcie tym wskazuje się:

- określenie granic działki lub terenu,
- usytuowanie, obrys i układy istniejących i projektowanych obiektów budowlanych, w tym sieci uzbrojenia terenu, oraz urządzeń budowlanych sytuowanych poza obiektem budowlanym,
- sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków,
- układ komunikacyjny i układ zieleni ze wskazaniem charakterystycznych elementów, wymiarów, rzędnych i wzajemnych odległości obiektów, w nawiązaniu do istniejącej i projektowanej zabudowy terenów sąsiednich,
- informację o obszarze oddziaływania obiektu.

Projekt architektoniczno-budowlany

W projekcie tym wskazuje się:

- układ przestrzenny oraz formę architektoniczną istniejących i projektowanych obiektów budowlanych,
- zamierzony sposób użytkowania obiektów budowlanych, w tym liczbę wydzielonych lokali mieszkalnych,
- charakterystyczne parametry techniczne obiektów budowlanych,

- projektowane rozwiązania materiałowe i techniczne mające wpływ na otoczenie, w tym środowisko,
- charakterystykę ekologiczną,
- projektowane źródło lub źródła ciepła do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- opis dostępności dla osób niepełnosprawnych,
- informację o minimalnym udziale lokali mieszkalnych w przypadku budynków mieszkalnych wielorodzinnych.

Projekt techniczny

W projekcie tym wskazuje się między innymi:

- projektowane rozwiązania konstrukcyjne wraz z wynikami obliczeń statyczno-wytrzymałościowych,
- charakterystykę energetyczną w przypadku budynków,
- rozwiązania techniczne oraz materiałowe,
- inne opracowania – w tym instalacyjne.

Projekt techniczny musi być zgodny z zatwierdzonym przez organ administracji projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym. Celem tej regulacji było zapewnienie, aby przy tworzeniu projektu technicznego projektant wiedział, jakimi kryteriami określonymi w projekcie zagospodarowania działki lub terenu oraz projekcie architektoniczno-budowlanym się kierować. W razie chęci dokonania jakichkolwiek zmian w gotowym już projekcie technicznym, sprzecznych z wcześniejszymi projektami – w pierwszej kolejności należy dokonać zmian we wcześniejszych projektach.

Zatwierdzanie poszczególnych części projektu budowlanego

Projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z projektem architektoniczno-budowlanym są zatwierdzane przez organ administracji.

Projekt techniczny nie jest weryfikowany przez organ administracji – ani w zakresie jego zgodności z przepisami techniczno-budowlanymi, ani w zakresie uprawnień projektanta do jego przygotowania. Projekt ten należy złożyć w urzędzie na etapie zgłoszenia

ciąg dalszy na str. 10

ciąg dalszy ze str. 9

zakończenia robót budowlanych lub złożenia wniosku o pozwolenie na użytkowanie. Czy ta zmiana wpłynie znacząco na praktykę?

Wprawdzie inwestor zobowiązany jest zlecić projektantowi wykonanie projektu technicznego i należy sądzić, że najczęściej nie będzie z tym czekał, aż organ administracji wyda odpowiednią decyzję umożliwiającą realizację inwestycji. Jednak praktyka może być różna.

Nowe obowiązki w związku ze złożeniem projektu budowlanego

Do omawianych projektów dołączyć należy:

- kopię uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności projektanta i projektanta sprawdzającego, jeżeli jest wymagany – potwierdzone za zgodność z oryginałem przez sporządzającego projekt,
- kopię zaświadczenia o przynależności do izby, aktualnego na dzień opracowania projektu w przypadku projektanta i na dzień sprawdzania projektu w przypadku projektanta sprawdzającego,
- oświadczenie projektanta i projektanta sprawdzającego o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej,
- opis konstrukcji obiektów wraz z wynikami obliczeń statyczno-wytrzymałościowych,
- charakterystykę energetyczną – w przypadku budynków,
- projektowane niezbędne rozwiązania techniczne oraz materiałowe,
- w zależności od potrzeb: wyniki badań geologiczno-inżynierskich, geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych,
- inne opracowania projektowe.

Wprowadzone zmiany w praktyce

Projekt budowlany został podzielony na elementy podlegające weryfikacji przez organ administracji publicznej oraz elementy, za których prawidłowe sporządzenie odpowiadają wyłącznie projektanci. Celem zmiany było szybsze i sprawniejsze wydawanie pozwoleń na budowę czy też przyjęcie zgłoszenia wraz z projektem. Przełożony się to miało na zmniejszenie obciążenia organów administracji architektoniczno-budowlanej oraz przyspieszenie przygotowania dokumentacji projektowej w zakresie niezbędnym do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Dopatrując się przeszkód praktycznych zauważyć należy, iż w efekcie podziału projektu budowlanego konieczne jest obecnie powielanie tych samych dokumentów we wszystkich trzech jego częściach. Podobnie rzecz ma się z rysunkami i ich częściami opisowymi w każdej z części projektu. O ile, nie sposób mówić o nadmiernej uciążliwości w realizacji tego obowiązku, o tyle może to nastrożać pewnych niedogodności dla osób przygotowujących omawiane dokumenty.

PRZEMYSŁAW IZDEBSKI

Radca prawny

partner w Chmura i Partnerzy Radcowie Prawni Sp. p.

Fot. Archiwum

Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami projekt budowlany dzieli się na trzy części: projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt techniczny

Uprawnienia budowlane bez tajemnic

W ostatnim numerze naszego biuletynu (Nr 58) w ramach rysu historycznego kończącego cykl „Uprawnienia budowlane bez tajemnic” omówiono uprawnienia nadawane na podstawie przepisów ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku. Kontynuując omówimy uprawnienia obowiązujące do dzisiaj.

Ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. z 2014 r., poz. 768), potocznie zwana „ustawą deregulacyjną” wprowadziła zmiany w ustawie Prawo budowlane (Pb), w wyniku czego od 10 sierpnia 2014 r. przywrócono możliwość uzyskania uprawnień budowlanych do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń osobom z tytułem inżyniera oraz możliwość uzyskania uprawnień przez techników budownictwa, a także w niektórych specjalnościach mistrzom branży budowlanej.

Od tej daty za samodzielną funkcję techniczną w budownictwie nie jest już uznawane rzeczoznawstwo budowlane. Regulacja dotycząca zasad nadawania tytułu rzeczoznawcy budowlanego z art. 15 Pb przeniesiona została do art. 8b i 8c ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Powyższa zmiana spowodowała konieczność wydania nowego aktu wykonawczego na podstawie art. 16 ustawy Pb. Aktem tym było rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1278), które weszło w życie 25 września 2014 r.

W konsekwencji powyższego utraciło moc rozporządzenie MTiB z 28 kwietnia 2006 r. Zmienił się też katalog specjalności i specjalizacji. Dodana została specjalność inżynierska – **hydrotechniczna**.

Zmieniło się również podejście prawodawcy, co do kwalifikacji kierunku studiów jako odpowiednie bądź pokrewne. Wykaz wykształcenia odpowiedniego i pokrewnego dla poszczególnych specjalności określał enumeratywnie załącznik nr 2 do rozporządzenia. Wykaz zawodów związanych z budownictwem określał załącznik nr 3.

Praktyka zawodowa inaczej

Jednakże zmiany, jakie zostały wprowadzone, obejmują również warunki w zakresie praktyki zawodowej – sposobu jej dokumentowania oraz zmian, które drastycznie skróciły okres wymaganej praktyki zawodowej. Wybór uprawnień uzależniony był od długości odbytej praktyki zawodowej. W przypadku odbycia trzyletniej praktyki inżynier mógł ubiegać się o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń, natomiast w przypadku odbycia półtorarocznej praktyki mógł ubiegać się o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie.

Ponadto w w/w rozporządzeniu wprowadzono inne formy praktyk zawodowych, jakie mogą być zaliczone do uzyskania uprawnień budowlanych. Do praktyki na budowie zaliczano również:

- wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego,

- pracę w organach administracji rządowej albo jednostek samorządu terytorialnego, realizujących zadania zarządcy drogi publicznej,
- pracę u zarządcy infrastruktury kolejowej lub w podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury kolejowej we właściwym stanie technicznym.

Warto też zaznaczyć, że rozporządzenie wprowadziło spore zmiany w zakresie dokumentowania praktyki zawodowej. Mianowicie zrezygnowano z dotychczasowego obowiązku prowadzenia książki praktyk i zastąpiono go oświadczeniem (wydanym pod odpowiedzialnością karną) podpisanym przez osobę, pod kierunkiem której odbywane są praktyki. Do oświadczenia kierujący praktyką miał obowiązek załączenia zbiorczego zestawienia odbytej praktyki zawodowej oraz kopię swoich uprawnień budowlanych i zaświadczenia o przynależności do izby samorządu zawodowego.

Zmiany w specjalnościach nadawanych uprawnień

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 14 ust. 1 zmienionej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Pb od 10 sierpnia 2014 r. uprawnienia budowlane udzielano w specjalnościach:

- » architektonicznej;
- » konstrukcyjno-budowlanej;
- » inżynierskiej:
 - mostowej,
 - drogowej,
 - kolejowej,
 - hydrotechnicznej,
 - wyburzeniowej;
- » instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
 - telekomunikacyjnych,
 - ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - elektrycznych i elektroenergetycznych.

Rozporządzenie z dnia 11 września 2014 r. wprowadziło podział specjalności inżynierskiej kolejowej na:

- w zakresie kolejowych obiektów budowlanych,
- w zakresie sterowania ruchem kolejowym.

Na uwagę zasługuje fakt, iż ustawa „deregulacyjna” dokonała też zmiany w zakresie zasad członkostwa w izbach. Dotychczas zgodnie z art. 5 ustawy o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, członkami izby architektów były wyłącznie osoby legitymujące się uprawnieniami budowlanymi w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń, natomiast osoby posiadające uprawnienia w pozostałych specjalnościach i zakresach były członkami izby inżynierów budownictwa.

Uprawnienia architektoniczne

Od 10 sierpnia 2014 r. wskazana zasada uległa modernizacji polegającej na tym, **że do izby architektów powinni należeć wszyscy (bez względu na wykształcenie oraz zakres i rodzaj uprawnień) posiadający uprawnienia w specjalności architektonicznej uzyskane po 1 stycznia 1995 r. chcący korzystać z tych uprawnień. Zmiana powyższa nie dotyczy osób posiadających takie same**

ciąg dalszy na str. 12

ciąg dalszy ze str. 11

uprawnienia w ograniczonym zakresie, ale uzyskane przed 1 stycznia 1995 r. Do korzystania z tych uprawnień na dotychczasowych zasadach wymagane jest wyłącznie członkostwo w izbie inżynierów budownictwa.

Przywołany na wstępie art. 16 Pb był przedmiotem skargi do Trybunału Konstytucyjnego (w skrócie TK) w zakresie, w jakim upoważniał ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem do spraw szkolnictwa wyższego do określenia ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych. Zakres wniosku został ograniczony do spraw związanych z zasadami nadawania uprawnień budowlanych i dotyczył zbadania zgodności przepisów Pb oraz przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

W wyroku K 39/15 z dnia 17 lutego 2018 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 16 pkt 3 Pb w zakresie, w jakim upoważnia właściwego ministra do określenia „ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych”, oraz nie zawiera w tym zakresie wytycznych do treści rozporządzenia, ani nie określa czynności, które mogą wykonywać osoby posiadające uprawnienia bez ograniczeń i w ograniczonym zakresie, jest niezgodny z art. 65 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak orzekł TK, ograniczenie uprawnień budowlanych, jako ograniczenie konstytucyjnej wolności wykonywania zawodu, może nastąpić wyłącznie w ustawie. Dodatkowo TK orzekł, że Pb określiło jedną specjalność kolejową, gdy tymczasem przepisami rozporządzenia wprowadzono dwie specjalności kolejowe. Wobec powyższego przywołane wyżej przepisy muszą ulec zmianie. Jednocześnie TK orzekł, iż przepis art. 16 pkt 3 Pb traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw RP, czyli z dniem 12 lutego 2019 r.

Jako wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego dnia 30 kwietnia 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r., poz. 695). Z tą datą utraciło również moc rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1278). Powyższa zmiana spowodowała konieczność wydania nowego aktu wykonawczego. Aktem tym było rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 6 maja 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 2019 r., poz. 831), które weszło w życie 7 maja 2019 r. W konsekwencji powyższego utraciło moc rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 11 września 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1278). Uprawnienia te szczegółowo omówiono w biuletynie Nr 53.

Określenie zakresu uprawnień budowlanych przeniesionych z uchylonego rozporządzenia do ustawy

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 14 ust. 1 zmienionej ustawy Pb (Dz. U. z 2019 r., poz. 695) od dnia 30 kwietnia 2019 r. określenie zakresu uprawnień budowlanych **przeniesiono z uchylonego rozporządzenia do ustawy**. Uprawnienia budowlane udziela się w specjalnościach:

- 1) architektonicznej;
- 2) konstrukcyjno-budowlanej;
- 3) inżynierskiej:
 - a) mostowej,
 - b) drogowej,

- c) kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych,
 - d) kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym,
 - e) hydrotechnicznej,
 - f) wyburzeniowej;
- 4) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
 - a) telekomunikacyjnych,
 - b) ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.

Uprawnienia budowlane nadawane po 30 maja 2019 r. zostały szczegółowo omówione w biuletynie „Lubelski Inżynier Budownictwa” Nr 54. Była to ostatnia modyfikacja ustawy Prawo budowlane dotycząca nadawania uprawnień budowlanych, obowiązująca do chwili obecnej. Tekst jednolity ustawy ogłoszono w Dz. U. z 2019 r., poz. 1186. Późniejsze zmiany Pb nie dotyczą uprawnień budowlanych.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy Pb w decyzji o uprawnieniach budowlanych określono specjalność i ewentualną specjalizację techniczno-budowlaną oraz zakres prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem, do których uprawniona jest dana osoba.

Zatem uprawnienia budowlane należy odczytywać zgodnie z treścią decyzji i w oparciu o przepisy będące podstawą ich nadania.

Potwierdzenie powyższego znajdujemy w aktualnym orzecznictwie, zgodnie z którym przy wyjaśnianiu treści decyzji musi być uwzględniony stan faktyczny i prawny z dnia jej wydania (wyrok NSA z dnia 24 czerwca 2008 r. sygn. akt II GSK 211/08).

Zgodnie z ogólną zasadą trwałości decyzji administracyjnych i ochroną praw nabytych, gdy decyzje wydane w konkretnym stanie prawnym stały się ostateczne, obowiązują w zakresie, w jakim zostały nadane i późniejsze zmiany prawne nie mają wpływu na ich treść i zakres. Czyli nowe przepisy nie mogą w żaden sposób odbierać ani ograniczać nadanych już uprawnień ani zmieniać ich zakresu.

Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie

Jak wynika z art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy Pb samodzielną funkcją techniczną w budownictwie jest wykonywanie nadzoru inwestorskiego. Inspektorem nadzoru inwestorskiego może być osoba posiadająca uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi (bez ograniczeń, jak i w ograniczonym zakresie), wiedzę techniczną oraz praktykę zawodową dostosowaną do stopnia skomplikowania robót budowlanych.

Inspektor nadzoru inwestorskiego zgodnie z art. 17 pkt 2 ustawy Pb jest pełnoprawnym uczestnikiem procesu budowlanego, zastępującym inwestora na placu budowy. Jego ustanowienie jest:

- » fakultatywne – na podstawie art. 18 ust. 2 Pb,
- » obligatoryjne – jeżeli wynika to z decyzji o pozwoleniu na budowę, w przypadkach uzasadnionych wysokim stopniem skomplikowania obiektu lub robót budowlanych bądź przewidywanym wpływem na środowisko (art. 19 ust. 1 Pb).

Rodzaje obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego określają przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001 r. (Dz. U. Nr 138, poz. 1554).

Prawa i podstawowe obowiązki inspektora nadzoru zostały określone w art. 25 i 26 Pb.

Przy czym łączenie funkcji kierownika budowy (kierownika robót budowlanych) i inspektora nadzoru inwestorskiego nie jest

dopuszczalne (art. 24 Pb). Ta sama osoba nie może pełnić obydwu funkcji (konflikt interesów).

Uprawnienia do projektowania, jak i kierowania robotami budowlanymi zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy Pb stanowią podstawę do wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, polegającej na sprawowaniu kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych. W ramach zaś sprawowania powyższej kontroli, osoba uprawniona dokonuje oceny stanu technicznego obiektu budowlanego.

W ramach powyższych uprawnień mieści się m.in. prawo do dokonywania kontroli stanu technicznego przewodów kominowych.

Zgodnie z art. 62 ust. 6 Pb kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) powinny przeprowadzać:

- 1) osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim – w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych,
- 2) osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności – w odniesieniu do przewodów kominowych, o których mowa w pkt 1, oraz do kominów wolno stojących oraz kominów lub przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych.

Przez uprawnienia budowlane odpowiednie do dokonywania kontroli stanu technicznego przewodów kominowych i wentylacyjnych, rozumie się uprawnienia, które upoważniają ich posiadacza do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w specjalności konstrukcyjno-budowlanej oraz w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, w zależności od zakresu posiadanych uprawnień.

Osoby posiadające stosowne uprawnienia w ograniczonym zakresie, mogą przeprowadzać powyższe kontrole wyłącznie w obiektach wchodzących w zakres tych uprawnień. Przy czym nie ma znaczenia specjalizacja uprawnień budowlanych w ramach posiadanej specjalności budowlanej.

inż. JERZY KAMIŃSKI
Sekretarz

Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej LOIIB

DZIEŃ OTWARTY INŻYNIERA BUDOWNICTWA

**Budowa, eksploatacja,
remont Twojego obiektu**

25 września 2021 r.

- **Lublin** – biuro LOIIB, ul. Bursaki 19
- **Biała Podlaska** – Bialskie Wodociągi i Kanalizacja, ul. Narutowicza 35A (sala konferencyjna)
- **Chełm** – Chełmska Biblioteka Publiczna, ul. Partyzantów 40 (hall nowego budynku I p.)
- **Zamość** – Delegatura LUW w Zamościu, ul. Partyzantów 3 (duża sala konferencyjna)

Konsultacje w godz. 10.00–15.00

Zapraszamy **25 września br.** na ogólnopolski „Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa. Budowa, eksploatacja, remont Twojego obiektu”, czyli bezpłatne konsultacje w całej Polsce. Tego dnia inżynierowie należący do samorządu zawodowego inżynierów budownictwa będą udzielać bezpłatnych odpowiedzi na wszelkie pytania związane z branżą budowlaną. W każdym z punktów konsultacyjnych eksperci będą pracować w kiluosobowych zespołach.

Zapraszamy do naszych punktów konsultacyjnych w Lublinie, Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu. Adresy punktów konsultacyjnych Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i godziny konsultacji podajemy powyżej.

Szczegóły dotyczące Dnia Otwartego Inżyniera Budownictwa znajdują się też na stronie: **www.dzieninzyniera.pl**. Tam można znaleźć również listę wszystkich punktów konsultacyjnych w kraju.

Ekspresowa obwodnica Janowa Lubelskiego to długo wyczekiwana inwestycja zarówno przez mieszkańców, jak i kierowców. Jest jednym z fragmentów powstającej drogi S19 między Lublinem a Rzeszowem i elementem międzynarodowego szlaku Via Carpatia.

Prace na obwodnicy Janowa Lubelskiego rozpoczęły się jesienią 2019 roku. W ramach inwestycji wybudowana została dwujezdniowa droga z dwoma pasami ruchu w obu kierunkach z rezerwą pod trzeci pas. Powstały też dwa węzły: Janów Lubelski Północ (w okolicach miejscowości Kopce) i Janów Lubelski Południe (okolice miejscowości Jonaki). W sumie zrealizowanych zostało pięć obiektów inżynierskich: most oraz cztery wiadukty. Wybudowane także zostały dwa Miejsca Obsługi Podróżnych drugiej i trzeciej kategorii. Do dyspozycji kierowców będą parkingi dla samochodów osobowych, ciężarowych, autobusów, miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych, pasy manewrowe, urządzenia higieniczno-sanitarne, oświetlenie, zieleń, czy miejsca piknikowe.

Mirosław Czech
Dyrektor
lubelskiego oddziału GDDKiA

– To niezwykle ważna trasa dla całego regionu. Na obecnej „19” mamy dużo wypadków. Jest wiele skrzyżowań, kolizyjnych wyjazdów z posesji, przejść dla pieszych. Po zbudowaniu drogi ekspresowej ten problem zniknie. Będzie ona oknem komunikacyjnym, dzięki któremu mieszkańcy będą mogli szybciej i bezpieczniej połączyć się z innymi miastami w Polsce, takimi jak Lublin, Rzeszów, Warszawa, czy Kraków.

W planach, co będzie zadaniem dzierżawcy terenu, jest także budowa stacji benzynowych ze stacjami ładowania pojazdów elektrycznych, placów zabaw oraz obiektów gastronomicznych.

– Do tej pory Janów Lubelski był „wąskim gardłem” na trasie między Lublinem a Rzeszowem. Przez centrum miasta przejeżdżało kilkanaście tysięcy samochodów. Duża część tego ruchu to były pojazdy ciężarowe. Czasami ciężko było przejść przez ulicę, było niebezpiecznie dla pieszych, rowerzystów, ale także kierowców. Dzięki nowej obwodnicy to się zmieni. Ta inwestycja to przede wszystkim poprawa bezpieczeństwa w centrum Janowa, na takich ulicach jak Lubelska czy Ulanowska. To także poprawa komfortu życia i mniejszy hałas. To też szybsze, bezpieczniejsze i bardziej komfortowe podróżowanie – mówi **Mirosław Czech**, dyrektor lubelskiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Obwodnica Janowa Lubelskiego ma ok. 7 km i podobnie jak pięć pozostałych odcinków S19 między węzłem Lublin Węglin a węzłem Lasy Janowskie, wykonana została w technologii bitumicznej. Każdy z pasów ruchu ma po 3,5 m szerokości, natomiast szerokość pasów awaryjnych to 2,5 metra. Droga przebiega nowym śladem i omija miasto od zachodniej strony. Otwarcie obwodnicy planowane jest w IV kwartale 2021 r.

– Aby wykonać siedmiokilometrowy odcinek drogi ekspresowej niezbędne było w pierwszej kolejności usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą. Przebudowano m.in. linię wysokiego napięcia 110 kV, linie nn i SN, sieci teletechniczne oraz gazociąg wysokiego ciśnienia o średnicy 200 mm. Wykonano niezbędną infrastrukturę towarzyszącą w zakresie branży sanitarnej, teletechniczną, elektroenergetyczną, melioracyjną czy też najbardziej zaawansowane technologicznie systemy zarządzania ruchem – zauważa **Bożena Flader**, dyrektor Kontraktu S19 Obwodnica Janowa Lubelskiego Mota-Engil Central Europe S.A.

Do wybudowania drogi wykorzystano 85 tys. Mg kruszyw naturalnych, 155 tys. Mg kruszywa łamanego, 400 tys. m² stabilizacji.

zacji, 8300 m³ betonu, 740 Mg stali zbrojeniowej, dziesiątki tysięcy mas bitumicznych (podbudowy 70 tys. Mg, warstwy wiążące 60 tys. Mg, warstwy ścieralne 10 tys. Mg). Wykonano 520 tys. m³ wykopów, z których zbudowano 500 tys. m³ nasypów, a połączone pięcioma dużymi obiektami inżynierskimi oraz kilkoma przepustami środowiskowymi ułożonymi pod drogą, dały ok. 7 km drogi, po której kierowcy będą mogli poruszać się bezpiecznie z prędkością do 120 km/h.

Obejście Janowa Lubelskiego to jeden z elementów większej inwestycji, jaką jest budowa drogi ekspresowej S19 z Lublina do Rzeszowa. To także fragment międzynarodowego szlaku Via Carpatia, który przebiegać będzie od Kłajpedy na Litwie, przez Polskę, do greckich Salonik. W naszym kraju będzie on liczył ok. 700 km, a w woj. lubelskim, po wybudowaniu północnej części S19 od Lublina w kierunku Białegostoku, ok. 200 km.

Projekt jest współfinansowany przy udziale środków pochodzących z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 oraz ze środków zewnętrznych i krajowych będących w dyspozycji Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

ŁUKASZ MINKIEWICZ – rzecznik prasowy GDDKiA Lublin
URSZULA KIELLER-ZAWISZA
 Fot. GDDKiA/Krzysztof Nalewajko

Bożena Flader
Dyrektor Kontraktu S19
Obwodnica Janowa Lubelskiego
Mota-Engil Central Europe S.A.

– Obwodnica Janowa Lubelskiego w ciągu drogi S19 jest obecnie jednym z trzech kontraktów realizowanych przez Mota-Engil S.A., która z powodzeniem zrealizowała w minionych latach kilka równie ważnych inwestycji dla lubelskiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Realizacja zadania obejmuje zaprojektowanie i budowę prawie 7-kilometrowego odcinka wraz z przebudową dróg innych kategorii, przebudową i budową sieci uzbrojenia terenu, uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie wraz z oddaniem do użytkowania drogi ekspresowej S19, wszystkich innych dróg oraz obiektów inżynierskich. Przedmiotowy odcinek zlokalizowany jest na terenie województwa lubelskiego w powiecie janowskim, na terenach gmin: Modliborzycy i Janów Lubelski.

XX „Kryształowa Cegła”!

W Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyła się 25 czerwca uroczysta Gala Jubileuszowa XX edycji Konkursu „O Kryształową Cegłę na najlepszą inwestycję budowlaną po obu stronach wschodniej granicy Unii Europejskiej – na Szlaku Słońca i Śniegu”. Organizatorem przedsięwzięcia było Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe Lublin. Lubelska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa była współorganizatorem.

Konkurs „O Kryształową Cegłę” to inicjatywa Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego, którego jednym z głównych celów jest pobudzanie aktywności ekonomicznej, gospodarczej i obywatelskiej regionów Europy Wschodniej poprzez promowanie i dokumentowanie działań w zakresie rozwoju regionalnej infrastruktury, budownictwa i architektury. W dotychczasowych XIX edycjach rywalizowało

ponad 900 inwestycji budowlanych, zrealizowanych w przygranicznych regionach Polski, Ukrainy, Białorusi, Litwy i Słowacji.

– W organizowanie tego konkursu zaangażowanych było i jest wiele osób, z którymi realizowaliśmy plan pokazywania i nagradzania obiektów wzorowo zrealizowanych, z zastosowanymi ciekawymi rozwiązaniami budowlanymi, z oryginalną architekturą. Chcieliśmy i chcemy przyczynić się do rozwoju ekonomicznego i gospodarczego regionów Europy Wschodniej – zaznaczył Kazimierz Widysiewicz, prezes PTM Lublin, rozpoczynając uroczystość.

W tym roku wręczano Kryształowe Cegły 2020, gdyż z powodu pandemii organizatorzy wydarzenia kilka razy musieli przekładać termin uroczystej gali. Ceremonia miała także wyjątkową oprawę, ponieważ była to jubileuszowa XX edycja konkursu „O Kryształową Cegłę na najlepszą inwestycję budowlaną po obu stronach wschodniej granicy Unii Europejskiej”.

Joanna Gieroba (druga z lewej), przewodnicząca Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi za zasługi w działalności na rzecz społeczności lokalnej

Podczas uroczystości specjalne słowa uznania padły pod adresem Kazimierza Widysiewicza, przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Konkursu i prezesa PTM Lublin. Wicewojewoda Lubelski Robert Gmitruczuk przekazał Kazimierzowi Widysiewiczowi, dyplom uznania od wojewody lubelskiego za „*pobudzanie aktywności ekonomicznej, gospodarczej i obywatelskiej w zakresie rozwoju regionalnej infrastruktury poprzez organizowanie cyklicznego, międzynarodowego konkursu „O Kryształową Cegłę”, promowanie innowacyjnych rozwiązań architektonicznych, podnoszenie jakości standardu urbanistycznego, wdrażanie nowych koncepcji w polityce mieszkaniowej i budowlanej, po obu stronach granicy Unii Europejskiej (...)*”.

Prezes PTM otrzymał także Medal Pamiątkowy Województwa Lubelskiego, który wręczył Zbigniew Wojciechowski, wicemarszałek województwa lubelskiego.

Przewodnicząca Lubelskiej OIIB Joanna Gieroba wraz z Tomaszem Grzeszczakiem, zastępcą przewodniczącej LOIIB wręczyli Kazimierzowi Widysiewiczowi pamiątkową statuetkę z okazji XX edycji konkursu oraz 18 lat konstruktywnej współpracy z lubelską izbą. – *Doceniamy wkład wniesiony w propagowanie nowoczesnych technologii, promocję dobrego budownictwa i odpowiedzialnej pracy – podkreśliła J. Gieroba, przewodnicząca LOIIB.*

Jubileuszowa XX edycja Konkursu „O Kryształową Cegłę” była okazją do podsumowań oraz wyróżnień dla wielu osób zaangażowanych w promocję regionalnej infrastruktury, promowanie innowacyjnych rozwiązań budowlanych i architektonicznych oraz podnoszenie jakości realizowanych inwestycji.

Wicewojewoda lubelski Robert Gmitruczuk wręczył Krzyże Zasługi nadane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej osobom zasłużonym w służbie państwu i społeczeństwu. Złoty Krzyż Zasługi otrzymała Elżbieta Mącik, przewodnicząca Kapituły Konkursu, za wieloletnią pracę na rzecz rozwoju mieszkalnictwa w Lublinie.

Przewodnicząca Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Joanna Gieroba została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi za zasługi w działalności na rzecz społeczności lokalnej. Srebrnymi Krzyżami Zasługi uhonorowano także Ryszarda Białackiego, Marka Gromaszka, Artura Hajdarowicza, Janusza Nowakowskiego, Joannę Rączkę, Mariusza Sagana i Artura Szymczyka. Brązowymi Krzyżami Zasługi odznaczono natomiast Bogdana Grochowskiego, Tadeusza Rozmusa i Szymona Racisa.

Medale Pamiątkowe Województwa Lubelskiego otrzymali, obok Kazimierza Widysiewicza, również Piotr Matyś i Sławomir Iwan, natomiast Medal Zasłużony dla Miasta Lublin – Dariusz Kocuń, Adam Przystupa, Wiesław Rogala, Ryszard Skoczyła, Marek Suszek i Marek Wachowski.

W ramach podsumowań 20-letniego okresu funkcjonowania uhonorowano również nagrodą Grand Prix firmy i miasta, które najwydatniej wyróżniły się w działaniach konkursowych, m.in. miasto Lublin, miasto Rzeszów, miasto Olsztyn, Brzeski Obwodowy Komitet Wykonawczy, czy Lwowską Obwodową Administrację Państwową.

Przewodnicząca Kapituły Konkursu Elżbieta Mącik, rozpoczynając przedstawianie nagrodzonych obiektów XX-edycji konkursu, podkreśliła w swojej wypowiedzi, że przy tej edycji trudno było pracować jurorom z uwagi na pandemię i bardzo ograniczone bezpośrednie kontakty. Pracowano w podgrupach, które przekazywały swoje oceny obiektów do dalszej, wspólnej dyskusji.

Elżbieta Mącik, przypomniała, że zrealizowana inwestycja, to wspólna praca inwestora, projektanta i wykonawcy. To od nich zależy, jaki będzie końcowy efekt ich współdziałania i czy wybudowany obiekt uzyska najwyższe noty, będzie spełniał swoją rolę i będzie nadawał się do konkursu. Podkreśliła, że na nagrodę w konkursie „O Kryształową Cegłę” liczyć mogą tylko obiekty dobrze zaprojekto-

wane, świetnie, bezusterkowo zrealizowane, stanowiące wzór dla innych inwestycji. Natomiast, jeśli budynek zawiera elementy, które nie spełniają określonych w regulaminie kryteriów, a są z innych względów warte nagrodzenia i promowania, otrzymują wyróżnienia.

W XX edycji Konkursu „O Kryształową Cegłę” do nagrody pretendowało 45 obiektów, w tym 13 z Lublina oraz 8 z wschodniej granicy. Realizacje zagraniczne w tym roku reprezentowały obiekty z Brześcia (Białoruś) i Lwowa (Ukraina). Nagrody przyznano w 11 kategoriach.

Oto kilka przykładów budownictwa mieszkalnego nagrodzonych w XX edycji Konkursu „O Kryształową Cegłę”: budynek mieszkalny przy ul. Jarosławenka 36 we Lwowie zajął I miejsce w kategorii Budynki mieszkalne; osiedle mieszkaniowe Chopina Park przy ul. Fryderyka Chopina w Suwałkach nagrodzono I miejscem w kategorii Kompleksy osiedlowe; „Apartamenty Horyzont” przy ul. Gabrieli Zapolskiej 45A i 45B w Kielcach zajęły I miejsce w kategorii Zespoły budynków mieszkalnych; Osiedle Merkury przy ul. Kopernika 34A i 34B w Ostrowcu Świętokrzyskim zdobyły I miejsce w kategorii Budynki mieszkalne niskonakładowe.

Przewodnicząca Lubelskiej OIIB Joanna Gieroba wraz z Tomaszem Grzeszczakiem, zastępcą przewodniczącej LOIIB wręczyli Kazimierzowi Widysiewiczowi, prezesowi PTM Lublin pamiątkową statuetkę z okazji 20. edycji konkursu oraz 18 lat konstruktywnej współpracy z lubelską izbą

Nagrodzono też budynki zrealizowane w Lublinie, a wśród nich Kryształowe Cegły otrzymały m.in.: budynek mieszkalno-usługowy przy ul. Koralewej 29 (kategoria Kompleksy osiedlowe); Park Ludowy przy al. Piłsudskiego/ul. Stadionowej/ul. Lubelskiego Lipca '80 (kategoria Obiekty przestrzeni publicznej); budynek Wydziału Politologii i Dziennikarstwa oraz Instytutu Psychologii UMCS przy ul. Głębokiej 45 (kategoria Obiekty oświatowe); Uniwersyteckie Centrum Stomatologii przy ul. Chodźki 6 (kategoria Obiekty zdrowia). Kryształową Cegłę Nagrodę Specjalną przyznano Elektrowni fotowoltaicznej „Hajdów”, Oczyszczalni ścieków „Hajdów” przy ul. Łągiennickiej 5 w kategorii „Ekoinwestycje – partnerstwo dla natury”.

Prezes PTM Lublin Kazimierz Widysiewicz, zamykając uroczystą galę ogłosił rozpoczęcie kolejnej, XXI edycji Konkursu „O Kryształową Cegłę” na najlepszą inwestycję budowlaną po obu stronach wschodniej granicy Unii Europejskiej – na Szlaku Słońca i Śniegu”.

Pełna lista laureatów znajduje się na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego Lublin: www.ptm.lublin.pl/konkurs_dom.php

URSZULA KIELLER-ZAWISZA
Fot. U. Kieller-Zawisza, PTM

Higieniczne i zdrowe obiekty użyteczności publicznej

Coraz częściej prowadzenie procesu inwestycyjnego obiektu użyteczności publicznej w sposób zgodny z zasadami sztuki budowlanej, warunkami pozwolenia na budowę oraz obowiązującymi przepisami i normami wymaga posiadania nie tylko specjalistycznej wiedzy technicznej, ale także odpowiedniej wiedzy medycznej. Z tego powodu w artykule przedstawiamy i omawiamy zagadnienia związane z przygotowaniem i realizacją takiego obiektu zgodnie z obowiązującymi wymaganiami higieniczno-zdrowotnymi.

Zakażenia i choroby zakaźne, które mogą szerzyć się wśród ludzi przebywających w obiektach użyteczności publicznej (np. zakażenia szpitalne, zbiorowe zatrucia pokarmowe, choroby zawodowe typu wirusowe zapalenie wątroby, zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2), stanowią istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowia publicznego. Zapewnienie właściwego stanu higieniczno-sanitarnego obiektów użyteczności publicznej jest więc bardzo ważnym elementem szeroko pojętej profilaktyki zdrowotnej w zakresie zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, a projektowanie i realizacja takich obiektów z zachowaniem obowiązujących wymagań higieniczno-zdrowotnych stanowi istotną część tej profilaktyki zdrowotnej.

Artykuł powstał w oparciu o najczęściej pojawiające się pytania dotyczące procesu inwestycyjnego obiektu użyteczności publicznej, zadawane między innymi przez członków samorządu zawodowego inżynierów budownictwa podczas szkolenia on-line zorganizowanego przez Lubelską OIIB oraz przygotowanego i poprowadzonego przez mgr inż. Iwonę Paprzycką, rzeczoznawcę ds. higieniczno-sanitarnych.

Co jest przedmiotem kontroli przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej obiektu użyteczności publicznej pod względem spełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych?

Pod względem spełnienia wymogów higieniczno-zdrowotnych najistotniejszą częścią dokumentacji projektowej obiektu użyteczności publicznej jest projekt technologiczny. Projekt ten obejmuje wytyczne niezbędne do opracowania projektu budowlanego, przez co popamiętanie błędów w projekcie technologicznym może skutkować powieleniem tego błędów w projekcie budowlanym i w trakcie realizacji robót budowlanych, a następnie koniecznością wykonania dodatkowych robót budowlanych w trakcie przekazywania obiektu do użytkowania.

Przedmiotem kontroli przy uzgadnianiu projektu technologicznego obiektu użyteczności publicznej mogą być następujące zagadnienia:

» lokalizacja obiektu w aspekcie zgodności z obowiązującymi dokumentami planistycznymi, sanitarnymi przepisami prawnymi i dokumentami z zakresu ochrony środowiska.

Przykładowo: zgodność lokalizacji obiektu odpowiednio z decyzją o warunkach zabudowy, decyzją o lokalizacji inwestycji celu publicznego, ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uchwałą o lokalizacji inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszącej, decyzją o uwarunkowaniach środowiskowych, decyzją o ustaleniu strefy ochronnej dla ujęcia wód podziemnych, przepisami w sprawie lokalizacji obiektów w pobliżu cmentarzy, przepisami w sprawie lokalizacji obiektów w pobliżu miejsc sprzedaży alkoholu.

- » lokalizacja pomieszczeń w stosunku do poziomu terenu.
Przykładowo: usytuowanie pomieszczeń pracy, sal przedszkolnych w stosunku do poziomu terenu.
- » przeznaczenie obiektu z uwzględnieniem nazewnictwa zgodnego z obowiązującymi sanitarnymi przepisami prawnymi.
Przykładowo: apteka ogólnodostępna, przedszkole integracyjne, żłobek, ambulatorium.
- » rodzaj planowanej działalności z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń zdrowotnych dla pracowników.
Przykładowo: działalność lecznicza w rodzaju ambulatoryjne stomatologiczne świadczenia zdrowotne z zastosowaniem aparatów rentgenowskich i lamp bakteriobójczych, czyli narażenie na kontakt z krwią i śliną pacjenta, bioaerozol powstający podczas pracy z wysokoobrotowymi narzędziami stomatologicznymi i promieniowanie jonizujące.
- » liczba użytkowników obiektu z podziałem na:
 - pracowników z uwzględnieniem najliczniejszej zmiany, osób niepełnosprawnych, płci, zmian roboczych, wykonywanej pracy.
Przykładowo: personel biurowy, personel medyczny, ekipa sprzątająca, praca 1/2/3-zmianowa.
 - innych użytkowników z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.
Przykładowo: uczniowie, widzowie, pacjenci, przedszkolaki.
- » przeznaczenie i liczba pomieszczeń, w tym pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, z uwzględnieniem nazewnictwa zgodnego z obowiązującymi sanitarnymi przepisami prawnymi.
Przykładowo: gabinet diagnostyczno-zabiegowy, pomieszczenie porządkowe, izolatka, izba ekspedycyjna, ustęp, jadalnia, szatnia.
- » oświetlenie dzienne pomieszczeń.
Przykładowo: oświetlenie dzienne sal lekcyjnych, pomieszczeń pracy.
- » układ funkcjonalny pomieszczeń.
Przykładowo: zapewnienie układu pomieszczeń wg kolejności wykonywanych czynności, zapewnienie niekolizyjności komunikacyjnej pomiędzy pomieszczeniami o funkcji „czystej” i funkcji „brudnej”, zapewnienie dostępu z pomieszczeń pracy do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych drogą komunikacji wewnętrznej.
- » układ wyposażenia technologicznego.
Przykładowo: zapewnienie lokalizacji wyposażenia zmywalni naczyń stołowych wg kolejności wykonywanych czynności.
- » wyposażenie technologiczne.
Przykładowo: zmywarka z funkcją wyparzania przy zbiorowym żywieniu ludzi z zastosowaniem naczyń stołowych wielokrotnego użytku; natrysk ratunkowy przy użyciu środków żrących; indywidualne dwudzielne szafy odzieżowe dla pracowników w zakładach

pracy; stoliki i krzesła dla uczniów w salach lekcyjnych, dostosowane do wzrostu uczniów.

» liczba i wymiary urządzeń sanitarnych.
Przykładowo: liczba ustępów (misek ustępowych, umywalk) dla pracowników, widzów, uczniów, pacjentów, przedszkolaków.

» powierzchnia, wysokość i kubatura pomieszczeń w odniesieniu do ich funkcji, liczby przebywających osób, wyposażenia i sanitarnych przepisów prawnych.

Przykładowo: minimalna wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci w żłobku wynosi 2,50 m.

» wytyczne do opracowania projektu budowlanego.

Przykładowo: wytyczne dotyczące podłączeń instalacyjnych niezbędnych do zamontowania wyposażenia technologicznego.

Przy uzgadnianiu projektu technologicznego obiektu użyteczności publicznej przedmiotem kontroli może być m.in. lokalizacja obiektu w aspekcie zgodności z obowiązującymi dokumentami planistycznymi, sanitarnymi przepisami prawnymi i dokumentami z zakresu ochrony środowiska

Przy uzgadnianiu projektu budowlanego obiektu użyteczności publicznej przedmiotem kontroli jest przede wszystkim zgodność z projektem technologicznym, a dodatkowo – stosownie do funkcji pomieszczeń – następujące zagadnienia:

1. W zakresie architektonicznym:

» nasłonecznienie i dopływ światła dziennego, w tym zagadnienie przesłaniania.

Przykładowo: położenie sal przedszkolnych, sal lekcyjnych, kuchni względem stron świata.

» obowiązujący komfort akustyczny wewnątrz pomieszczeń i w środowisku.

Przykładowo: zachowanie dopuszczalnych norm hałasu w pomieszczeniach pracy, salach lekcyjnych i w środowisku.

» sposób wykończenia przegród budowlanych pomieszczeń.

Przykładowo: sposób wykończenia ścian, podłóg, sufitów, zakładana stolarka okienna i drzwiowa.

» oświetlenie dzienne pomieszczeń.

Przykładowo: stosunek powierzchni okien do powierzchni podłóg w salach lekcyjnych.

» dostępność osób niepełnosprawnych do obiektu i jego pomieszczeń.

Przykładowo: dostępność dzieci niepełnosprawnych do przedszkola specjalnego.

» lokalizacja pomieszczeń technicznych, szachów instalacyjnych.

Przykładowo: zapewnienie niekolizyjnego dostępu do central wentylacyjnych, rewizji, separatora tłuszczu.

2. W zakresie instalacji wody zimnej oraz instalacji wody ciepłej i cyrkulacyjnej:

» źródło zaopatrzenia w wodę zimną do spożycia przez ludzi.

Przykładowo: zapewnienie rezerwowego źródła wody dla szpitala.

» układ instalacji wody zimnej do spożycia przez ludzi.

Przykładowo: zachowanie rozdziału instalacji wody zimnej zasilanej z sieci wodociągowej od instalacji zasilanej z ujęcia wód

podziemnych, zachowanie rozdziału instalacji wody zimnej do spożycia przez ludzi od instalacji wody zimnej do celów ochrony przeciwpożarowej, nieplanowanie przewodów z wodą stojącą, zabezpieczenia instalacji przed wtórnym zanieczyszczeniem wody.

» układ instalacji wody ciepłej.

Przykładowo: możliwość zapewnienia temperatury wody ciepłej równej 55–60°C w punktach czerpalnych z wyłączeniem punktów czerpalnych przeznaczonych do użytkowania przez dzieci i/lub osoby niepełnosprawne, lokalizacja elektrycznych podgrzewaczy wody w miejscach niedostępnych dla dzieci, możliwość zapewnienia wody ciepłej o bezpiecznej temperaturze w punktach czerpalnych przeznaczonych do użytkowania przez dzieci i/lub osób niepełnosprawnych.

» wyroby budowlane, w tym materiały izolacyjne.

Przykładowo: odporność wyrobów budowlanych wbudowanych w instalację wody ciepłej na okresowe przeprowadzanie dezynfekcji termicznej, odporność wyrobów wbudowanych w instalacje na korozyjne działanie wody w zakresie biologicznym i chemicznym, zapewnienie właściwej grubości materiałów izolacyjnych.

» uzdatnianie wody do spożycia przez ludzi i/lub wody basenowej.

Przykładowo: zapewnienie uzdatniania wody, której jakość nie spełnia obowiązujących parametrów jakości stawianych wodzie do spożycia przez ludzi.

3. W zakresie instalacji kanalizacyjnej:

» odbiornik ścieków.

Przykładowo: lokalizacja, wentylacja i pojemność bezodpływowego zbiornika na ścieki.

» rodzaj instalacji kanalizacyjnej.

Przykładowo: kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa, kanalizacja ogólnospławna, kanalizacja przemysłowa, woda szara.

» układ instalacji kanalizacyjnej.

Przykładowo: rozdział kanalizacji sanitarnej od kanalizacji przemysłowej i deszczowej, wydzielenie instalacji wody szarej, spływ

ciąg dalszy na str. 20

ciąg dalszy ze str. 19

ścieków w pomieszczeniach ze skanalizowanymi posadzkami od pomieszczeń o funkcji „czystej” do pomieszczeń o funkcji „brudnej”.

» podczyszczanie ścieków.

Przykładowo: lokalizacja i sposób opróżniania separatora tłuszczu.

» sposób wentylacji instalacji kanalizacyjnej.

Przykładowo: obecność i lokalizacja wywiewek wentylacyjnych, zabezpieczenia antyzapachowe, obecność i lokalizacja zaworów napowietrzających.

» lokalizacja rewizji.

Przykładowo: nieplanowanie rewizji w pomieszczeniach o funkcji „czystej”.

4. W zakresie instalacji wentylacji i klimatyzacji:

» wydajność instalacji.

Przykładowo: strumień powietrza zewnętrznego dla poszczególnych pomieszczeń, krotkość wymian powietrza w poszczególnych pomieszczeniach.

» jakość powietrza wewnętrznego.

Przykładowo: klasyfikacja pomieszczeń wg wymagań czystości pomieszczeń.

» układ instalacji wentylacji.

Przykładowo: rozdział instalacji w pomieszczeniach o różnych wymogach użytkowych oraz higieniczno-zdrowotnych, zastosowanie recykulacji powietrza, kierunek przepływu powietrza w obrębie pomieszczeń, pomiędzy pomieszczeniami, pomiędzy budynkiem a środowiskiem, gradacja ciśnień, zapewnienie wentylacji (nawiewu i wywiewu powietrza) w każdym pomieszczeniu.

» lokalizacja rewizji.

Przykładowo: nieplanowanie rewizji w pomieszczeniach o funkcji „czystej”.

» lokalizacja wyrzutni powietrza, czerpni powietrza, kurtyn powietrznych.

Przykładowo: zastosowanie terenowych wyrzutni powietrza.

5. W zakresie instalacji ogrzewczej:

» temperatury wewnątrz pomieszczeń.

Przykładowo: zachowanie temperatury minimum 20°C we wszystkich pomieszczeniach żłobka.

» sposób ogrzewania.

Przykładowo: ogrzewanie podłogowe, ogrzewanie promiennikami gazowymi.

» lokalizacja i rodzaj grzejników.

Przykładowo: usytuowanie grzejników w miejscach niekolidujących z wyposażeniem technologicznym, zastosowanie grzejników o konstrukcji łatwej do czyszczenia.

» lokalizacja źródła ciepła.

Przykładowo: kocioł gazowy w wydzielonym pomieszczeniu technicznym (kotłowni).

6. W zakresie zagospodarowania terenu:

» lokalizacja infrastruktury zewnętrznej, w szczególności miejsc postojowych, separatorów tłuszczu, substancji ropopochodnych, zbiorników na ścieki, oczyszczalni ścieków, miejsc do czasowego gromadzenia odpadów, terenowych wyrzutni powietrza.

Przykładowo: odległość miejsca czasowego gromadzenia odpadów od okien budynków na pobyt ludzi.

Przy uzgadnianiu projektu budowlanego obiektu użyteczności publicznej przedmiotem kontroli jest przede wszystkim zgodność z projektem technologicznym

» powierzchnia miejsca czasowego gromadzenia odpadów.

Przykładowo: dostosowanie wymienionej powierzchni gromadzenia odpadów do liczby pojemników na odpady niezbędnej do prowadzenia segregacji odpadów.

» sposób utwardzenia dojazdów, miejsc gromadzenia odpadów.

Przykładowo: zapewnienie bezpiecznego, równego dojazdu do przedszkola.

» lokalizacja ujęcia wód podziemnych.

Przykładowo: usytuowanie ujęcia wody względem najbliższego budynku inwentarskiego.

» obecność ogrodzenia.

Przykładowo: zapewnienie ogrodzenia posesji szkolnej.

» obecność terenu biologicznie czynnego.

Przykładowo: zapewnienie właściwej powierzchni terenu biologicznie czynnego na działce szkolnej.

» obszar oddziaływania.

Przykładowo: zasięg obszaru oddziaływania, oddziaływanie obiektu na środowisko.

Należy podkreślić, że wymieniony katalog zagadnień podlegających kontroli nie jest katalogiem zamkniętym. W zależności od specyfiki projektowanego obiektu użyteczności publicznej i planowanej w nim działalności kontroli mogą podlegać również inne rozwiązania projektowe.

mgr inż. IWONA PAPRZYCKA

TY PYTASZ – MY ODPOWIADAMY

Ile wynosi obowiązująca minimalna wysokość pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi?

Minimalna wysokość pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi została określona w § 44, § 72 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.) i w § 20 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650 ze zm.), a także w przepisach szczegółowych dotyczących prowadzenia niektórych rodzajów działalności.

Co do zasady wysokość ta zależy od liczby osób przebywających w pomieszczeniu, czasu ich pobytu w pomieszczeniu, funkcji pomieszczenia, stosowanych technologii, w tym wymiarów wyposażenia technologicznego, oraz występowania w pomieszczeniu czynników uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia ludzi.

Pomijając wymiary wyposażenia technologicznego, wysokość ta może wynosić od 2,20 m do 3,30 m, przy czym pomieszczenia, których wysokość ma wynosić co najmniej 3,00 m lub 3,30 m, mogą być obniżone do wysokości nie mniejszej niż 2,50 m w przypadku zastosowania wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej lub klimatyzacji pod warunkiem uzyskania zgody państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, gdzie pod pojęciem klimatyzacji należy rozumieć proces wymiany powietrza w pomieszczeniu z zapewnieniem zadanych warunków środowiska wewnętrznego, czyli wielkości wymiany powietrza, jego czystości, temperatury, wilgotności względnej, prędkości ruchu w pomieszczeniu, przy zachowaniu wymagań akustycznych niezbędnych do zapewnienia komfortu pracy i pobytu ludzi albo warunków prowadzenia określonego procesu przemysłowego.

Wyjątkiem od tej zasady jest przykładowo pokój przyjęć z poczekalnią w gabinecie weterynaryjnym, którego wysokość – na mocy § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla gabinetów weterynaryjnych (Dz. U. z 2004 r. nr 194 poz. 1990) – może wynosić co najmniej 2,20 m.

Ile wynosi obowiązująca minimalna powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi?

Minimalna powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi została określona w § 44 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.) i § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650 ze zm.), a także w przepisach szczegółowych dotyczących prowadzenia niektórych rodzajów działalności.

Co do zasady powierzchnia ta zależy od liczby osób przebywających w pomieszczeniu, w tym osób niepełnosprawnych, czasu ich pobytu w pomieszczeniu, funkcji pomieszczenia, stosowanych technologii, w tym wymiarów wyposażenia technologicznego, a dla stanowisk pracy ma wynosić co najmniej 2 m² wolnej powierzchni podłogi (niezajętej przez urządzenia techniczne, sprzęt itp.).

Wyjątkiem od tej zasady jest przykładowo pokój przyjęć z poczekalnią w gabinecie weterynaryjnym, którego powierzchnia – na mocy § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla gabinetów weterynaryjnych (Dz. U. z 2004 r. nr 194 poz. 1990) – może wynosić co najmniej 8 m².

Czy i na jakich warunkach pomieszczenie na stały pobyt ludzi można lokalizować poniżej poziomu terenu?

Warunki lokalizacji pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi poniżej poziomu terenu zostały określone w § 73 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków

technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.) i § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650 ze zm.), a także w przepisach szczegółowych dotyczących prowadzenia niektórych rodzajów działalności.

Co do zasady pomieszczenie stałej pracy, pomieszczenie przeznaczone na stały pobyt ludzi, pomieszczenie do prowadzenia zajęć opiekuńczych, dydaktycznych lub wychowawczych dla dzieci ani pokój chorych nie mogą być usytuowane poniżej poziomu terenu.

Wyjątkami od tej zasady dla pomieszczeń stałej pracy, wg wymienionego § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, są następujące pomieszczenia:

- pomieszczenia produkcyjne, jeżeli wymaga tego rodzaj produkcji, np. w chłodniach, rozlewniach win,
- pomieszczenia pracy w garażu, kotłowni i warsztatach podręcznych, pomieszczenia handlowe, usługowe i gastronomiczne w ulicznych przejściach podziemnych, w podziemnych stacjach komunikacyjnych i tunelach, w domach handlowych i hotelach oraz w obiektach zabytkowych po uzyskaniu zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, wydanej w porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy,
- pomieszczenia pracy w suterrenach lub piwnicach przy zapewnieniu oświetlenia dziennego i po uzyskaniu zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, wydanej w porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy.

Wyjątkami od tej zasady są przykładowo również następujące pomieszczenia:

- pokój przyjęć z poczekalnią w gabinecie weterynaryjnym usytuowany w suterrenie wg § 2 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla gabinetów weterynaryjnych (Dz. U. z 2004 r. nr 194 poz. 1990),
- pomieszczenia o charakterze diagnostycznym, terapeutycznym, magazynowym i o funkcjach pomocniczych, przeznaczone na pobyt ludzi, pod warunkiem uzyskania zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego wg § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595 ze zm.),
- pomieszczenia banku tkanek i komórek, przeznaczone na pobyt ludzi, pod warunkiem uzyskania zgody właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego wg § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie wymagań fachowych i sanitarnych dla banków tkanek i komórek (Dz. U. z 2006 r. nr 218 poz. 1598),
- żłobki i kluby dziecięce przeznaczone dla nie więcej niż 25 dzieci pod warunkiem lokalizacji na pierwszej kondygnacji nadziemnej wg § 1 ust. 2 pkt 1, pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 72),
- inne formy wychowania przedszkolnego przeznaczone dla nie więcej niż 25 dzieci pod warunkiem lokalizacji na pierwszej kondygnacji nadziemnej wg § 4 ust. 2 pkt 1, pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2020 r. poz. 1520).

Odpowiedzi na kolejne pytania znajdują się w następnej części artykułu, którą opublikujemy w następnym wydaniu naszego biuletynu.

**Opracowała
mgr inż. IWONA PAPRZYCKA**

Opracowano 19.06.2021 r.

JAK DAWNIEJ DROGI BITO, A MOSTY STAWIANO

Do XIX wieku jedynym w Polsce traktem bitym był warszawski gościniec spacerowy na Bielany i możemy się o tym dowiedzieć, m.in. ze zbiorów Muzeum Techniki Drogowej i Mostowej w Zamościu. Zebrano tu unikalne eksponaty związane z historią budowy dróg oraz mostów, które zainteresują na pewno wiele osób, nie tylko zajmujących się drogownictwem.

Przejeżdżając krajówką Nr 17 z Lublina do Zamościa w łopiennickim lesie, po prawej stronie drogi można zauważyć usypany kopiec ziemny, na którego wierzchołku usytuowano kamienny obelisk. Warto się zatrzymać i obejrzeć kopiec z bliska. Obelisk, oprócz żeliwnego zegara na szczycie, na bocznych powierzchniach ma wykute napisy (pismownia oryginalna): „Połowa drogi między Lublinem i Zamościem...”, „Projektował drogę inspektor generalny inżynierów Józef Schoppe...”, „Robiono drogę od Piasek do Zamościa przez czas od lipca 1834 do września 1836...”, „Zrobił drogę inżynier Maciej Bayer...”.

Na innej lubelskiej krajówce, Nr 2 z Warszawy do Brześcia w Terespolu, stoi dwunastometrowy obelisk poświęcony budowniczym tego traktu w XIX stuleciu. Drugi bliźniaczy obiekt stoi na Grochowie w Warszawie. Pomniki na Grochowie i w Terespolu przyozdobione zostały płaskorzeźbami projektu Pawła Malinowskiego, współautora pomnika Unii Lubelskiej w Lublinie. Przedstawiają one pracowników drogowych przy budowie drogi oraz widoki takich miast, jak Warszawa, Siedlce i Brześć. Napisy na monumentach pomników głoszą: „Nakładem narodowym drogi Brzeskiej staj CLXXVIII z głazu ubito” (miara długości 1 staj wynosiła około 1067 m).

Z historią utwardzania traktów można zapoznać się w Muzeum Techniki Drogowej i Mostowej w Zamościu, które podlega lubelskiemu oddziałowi GDDKiA i mieści się w zabytkowej kamienicy rodziny Birkowskich pod nr 6 na Rynku Wielkim. Dowiemy się tutaj również tego, że do XIX stulecia oprócz spacerowej drogi z Warszawy na Bielanę, nie było żadnego traktu bitego.

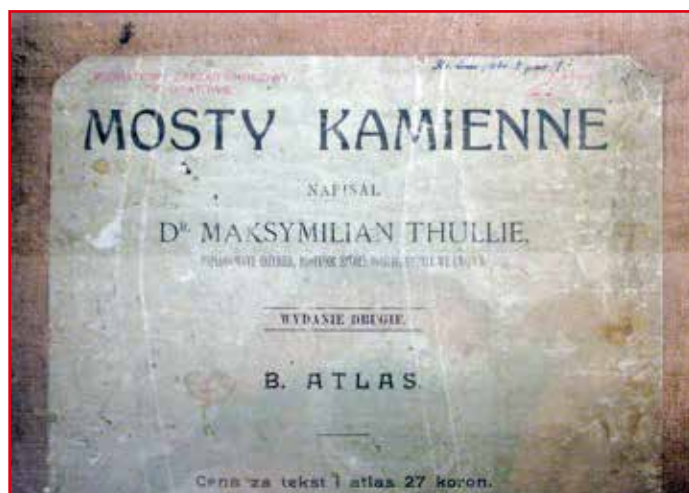
Jak to dawniej z drogami na Lubelszczyźnie bywało

W naszym regionie jako pierwszy (nie licząc brukowanych placów w Lublinie, Chełmie czy Zamościu), na początku XIX wieku, wybudowano pięciokilometrowy odcinek drogi z Puław do Końskowoli, z inicjatywy księcia Adama Czartoryskiego.

Do pozyskiwania środków, a następnie koordynowania procesem budowy dróg od projektowania poprzez wykonawstwo, a potem utrzymania i zarządzania drogami, konieczne było powołanie centralnej administracji drogowej. W kwietniu 1819 r. inżynier austriacki Franciszek Ksawery Christiani, doświadczony w budowie dróg i mostów w okolicach Jasła, otrzymał nominację na Generalnego Dyrektora Dróg i Mostów w Królestwie Polskim. Tę datę przyjmuje się jako początek administracji drogowej w Polsce. Christiani dokonał aktualnego przeglądu stanu traktów drogowych, zmieniając przebieg niektórych, m.in. zmienił przebieg traktu lubelskiego przerzucając go z lewego na prawy brzeg Wisły. W roku 1846 polska administracja drogowa z siedzibą w Warszawie została włączona do rosyjskiego systemu i podporządkowana Głównemu Zarządowi Komunikacji i Budowli Publicznych w Petersburgu. Praca zarządu ograniczała się do konserwacji istniejących dróg.

W styczniu 1919 r. powstało Ministerstwo Robót Publicznych do administrowania siecią dróg w Polsce. W 1920 r. rozpoczęła się budowa traktu brzeskiego od Warszawy, by w listopadzie 1923 r. połączyć Warszawę ze wschodnią granicą Królestwa Polskiego (odcinek długości 178 wiorst). W 1923 r. opracowano 20-letni plan rozbudowy dróg, który zakładał budowę 60 tys. km dróg bitych i przebudowę mostów drewnianych na mosty stałe. W okresie międzywojennym zdołano wybudować 20 tys. km dróg.

Niwelator ze stałą lunetą
produkcji T. H. Rosenberg,
Berlin 1867 r.

Do roku 1938 Lublin miał połączenia drogami bitymi z Warszawą, Radomiem, Zamościem, Chełmem i Raciborowicami. Warto zauważyć, że do wybuchu I wojny światowej wybudowano niewiele dróg, m.in. z Chełma do Krasnegostawu, z Janowa Lubelskiego do Biłgoraja i z Łęcznej do Włodawy, czy z Zamościa przez Tomaszów Lubelski do Lwowa. Niektóre miasta powiatowe nie miały połączeń z drogami bitymi, m.in. Hrubieszów.

Wyjątkowe muzeum i unikalne zbiory

Placówka muzealna drogowców w Zamościu powstała staraniem inż. Leona Sułota, byłego dyrektora Wojewódzkiego Zarządu Dróg Publicznych w Lublinie w roku 1979. Dzięki przychylności władz Zamościa, w tym Prezydenta Miasta Marcina Zamoyskiego, muzeum znalazło siedzibę w zabytkowej kamienicy mieszczącej rodzinę Birkowskich na Rynku Wielkim w Zamościu.

Do muzeum trafiło wiele dokumentów z lat 1918–1939, które znajdowały się w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie. Z Urzędu Wojewódzkiego pochodzi dokumentacja techniczna na budowę dróg i obiektów mostowych wraz z oryginałem rejestru Wydziału Komunikacyjnego LUW. Rejestr stanowi cenny dokument źródłowy traktujący o budowie dróg Lubelszczyzny. Zgromadzone w muzeum projekty dróg i obiektów mostowych określają nie tylko rozwój sieci drogowej, ale stanowią również historię polityczną naszego regionu. Muzeum posiada dokumentację opracowaną w obowiązujących wówczas językach ówczesnych władz, tj. w języku rosyjskim z czasów Królestwa Polskiego i w języku niemieckim z okresu okupacji niemieckiej. Orygi-

nalne mapy (najstarsza datowana z 1904 r.) ukazują stan dróg w Królestwie Polskim. W zbiorach muzeum znajduje się aktualnie przeszło 1000 pozycji, w tym 255 eksponatów zakwalifikowanych jako zabytki techniki drogowej i mostowej. Najstarsze eksponaty to instrumenty pomiarowe z lat: 1840, 1850, 1867, a więc z czasów budowy pierwszych dróg bitych na Lubelszczyźnie. Służyły do wykonywania pomiarów przy projektowaniu i budowie dróg i obiektów mostowych.

Muzeum posiada księgozbiór dawnych podręczników technicznych. Najstarsze pochodzą z początku XX wieku i opracowane zostały przez profesorów Politechniki Lwowskiej m.in. profesorów Stefana Bryłę, Maksymiliana Thullie, Artura Kuhnela. Interesującym eksponatem jest zbiór skryptów pisanych ręcznie przez studentów Politechniki Lwowskiej z wykładów prof. A. Kuhnela z 1921 r. i wydany również, w tym samym roku, przez Księgarnię Narodową we Lwowie podręcznik inż. K. Skibińskiego do tyczenia tras dróg i kolei żelaznych.

Ciekawym eksponatem jest Zbiór ustaw i rozporządzeń drogowych wydanych nakładem Samorządowego Instytutu Wydawniczego w Warszawie z 1931 r. Oryginalne tablice oznakowania dawnych siedzib w Zamościu i Tarnobrzegu oraz siedziby droźnika (tzw. koszariki drogowej) we Włodawie, stanowią informację o pracy ówczesnej administracji drogowej. Zebrany w muzeum duży zbiór fotografii przedstawia ludzi wykonujących roboty drogowe i mostowe, maszyny, narzędzia i urządzenia wspomagające pracę.

Na zdjęciach przedstawiona została również technologia wykonywanych dawniej nawierzchni z kamienia łamanego i tłucznia, oraz technologie budowy mostów od fundamentów do konstrukcji nośnych. Technologie i rozwiązania konstrukcyjne nieistniejących już mostów drewnianych obrazują modele wykonane w odpowiedniej skali.

Warto odwiedzić muzeum w południe, by z otwartego okna ujrzeć hejnalistę na ratuszowej wieży i wysłuchać hejnału granego na trzy strony świata (czwarta strona zastrzeżona jest dla królewskiego grodu Krakowa).

Zapoznanie się ze wszystkimi ciekawymi i unikalnymi eksponatami możliwe jest w Muzeum Techniki Drogowej i Mostowej w Zamościu, od wtorku do piątku w godzinach 10.00–14.00. Serdecznie zapraszamy!

ZBIGNIEW DOBROWOLSKI

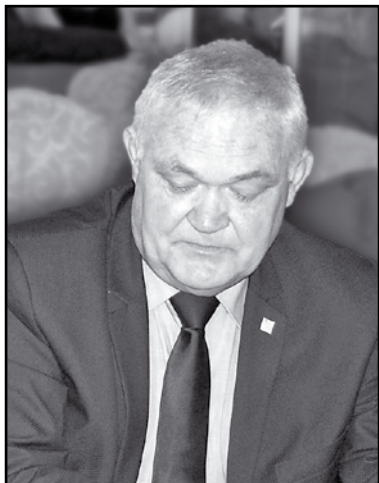
Fot. Z. Dobrowolski

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

1. Sułot L., *Historia Drogownictwa Lubelszczyzny do 1983 r.*
2. Sobótek C., *Monografia Rejonu Dróg Publicznych w Zamościu.*
3. *Zbiory Muzeum Techniki Drogowej i Mostowej w Zamościu.*

Powiatowy Zarząd Drogowy w Zamościu
w 1924 r.

TOMASZ LIS

9.07.1958 r. – 22.02.2021 r.

Poznaliśmy się na studiach na Politechnice Lubelskiej. Po uzyskaniu dyplomu nasze drogi rozeszły się. Tomek podjął pracę w Chełmie w firmie drogowej, ja w PKP. Spotkaliśmy się ponownie podczas pobytu w Szkole Podchorążych Rezerwy w Pułtusku, po skończeniu której nasze drogi ponownie się rozeszły, aż do roku 1989, kiedy namówił mnie na podjęcie pracy w WDDM RDM Lublin. Był moim bezpośrednim przełożonym i w sprawy zarządzania drogami na terenie Lublina był zaangażowany ponadprzeciętnie. Od tamtej pory nasze drogi już się nie rozeszły.

W 1996 r. rozpoczęliśmy współpracę przy opracowywaniu dokumentacji projektowych. Zaczęło się od wzajemnej pomocy przy prostych tematach i 1 lutego 1997 r. założyliśmy firmę pod nazwą Zespół Projektowania i Obsługi Inżynierskiej Budownictwa Drogowego „ToMaR-DROG” Tomasz Lis, Marek Oleszczuk spółka cywilna. Od początku współpraca między nami układała się bardzo dobrze i mieliśmy do siebie pełne zaufanie.

W 2005 r. podjęliśmy decyzję o zmianie formy działania przekształcając się w spółkę jawną. Był współnikiem, na którym zawsze można było polegać, zaufać, zwierzyć się z kłopotów osobistych. Podziwiałem Tomka za umiejętność negocjacji z inwestorami, za umiejętność spokojnego przekonywania do przyjętych rozwiązań, za to, że swoją wiedzą i doświadczeniem dzielił się z młodzieżą, która odbywała w naszej firmie praktyki studenckie. Spod skrzydeł Tomka, jako nauczyciela akademickiego (przez kilka lat prowadził zajęcia na Politechnice Lubelskiej) wyszła spora grupa kadry inżynierskiej. Miło jest słyszeć, że właśnie dzięki Tomkowi nauczyli się, jak należy postępować w życiu zawodowym. Zawsze kładł też duży nacisk na samodzielność, stawiał na umiejętność analizowania tekstów pism i przepisów. Nigdy nie odrzucał pomysłów przedstawianych przez młodych adeptów projektowania, spokojnie rozmawiał i dyskutował.

Dorobek zawodowy Tomka Lisa to nie tylko projekty. Prowadził nadzory inwestorskie na bardzo dużych obiektach. Nadzorował m.in. roboty drogowe podczas budowy lotniska w Świdniku, czy budowę drogi S19 na odcinku Lublin – Kraśnik.

Trudno w kilku zdaniach opisać cały dorobek Tomka Lisa, na który składa się kilkaset wykonanych projektów (np. w Lublinie: ul. Jana Pawła II, ul. Zelwerowicza, ul. Głuska), nadzory inwestorskie, wychowanie sporej grupy młodych inżynierów. Ślady jego działalności można znaleźć od Rzeszowa po Pruszków przez Radom, Zamość, Kielce, Siedlce, oczywiście Lublin i jego okolice.

Przez wiele lat aktywnie działał na rzecz samorządu zawodowego inżynierów budownictwa. Pełnił m.in. funkcję Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej LOIIB, był członkiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej, angażował się w prace mające na celu propagowanie prestiżu zawodu inżyniera budownictwa.

24 lata wspólnego prowadzenia spółki cywilnej i jawnej pokazało, że można być uczciwym człowiekiem, a wzajemne zaufanie jest podstawą działania w spółce. I takim człowiekiem i współnikiem był właśnie Tomek Lis. Brakuje Go teraz, nie ma z kim przedyskutować problemów, czy rozwiązań projektowych. Życzyłbym każdemu takiego współnika.

Marek Oleszczuk

KRZYSZTOF JURYCKI

23.08.1950 r. – 31.05.2021 r.

31 maja 2021 r. zmarł Krzysztof Jurycki, wieloletni członek Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Krzysztof był wartościowym inżynierem, wspaniałym kolegą, ale przede wszystkim otwartym, pogodnym i dobrym człowiekiem.

Krzysztof urodził się 23 sierpnia 1950 r. Od lat szkolnych związany był z budownictwem. Ukończył Technikum Budowlane w Lublinie. Pracę zawodową rozpoczął jako asystent projektanta w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Lublinie. W latach 1971–1976 studiował w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie w Instytucie Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, uzyskując tytuł inżyniera. Po studiach zdobywał doświadczenie prowadząc samodzielne funkcje na budowie oraz pełniąc nadzory inwestorskie w zakresie instalacji sanitarnych. W trakcie praktyki zawodowej uzyskał uprawnienia budowlane.

Od 1991 r. Krzysztof prowadził samodzielną pracownię projektową, specjalizującą się w instalacjach i sieciach sanitarnych. Na początku główny zakres opracowań stanowiły projekty instalacji sanitarnych sporządzane w stacjach elektroenergetycznych w całej Polsce. W 1997 r. ponownie uzyskał uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń: wodociągowych i kanalizacyjnych, cieplnych, wentylacyjnych i gazowych na nowo obowiązujących zasadach.

Przez lata poszerzał swoją wiedzę i umiejętności biorąc udział w licznych szkoleniach, warsztatach oraz kursach. W 2009 r. uzyskał tytuł magistra, umożliwiającą dalszą samodzielną pracę w zawodzie projektanta oraz sporządzanie Świadectw Charakterystyki Energetycznej.

Krzysztof był inspiracją dla wielu osób, a w szczególności dla swojego Syna, który postanowił pójść w ślady Ojca wybierając tę samą ścieżkę zawodową. Był wsparciem i mentorem w rozwoju zawodowym Syna.

W 2015 r. przeszedł na emeryturę, która nie zatrzymała realizacji kolejnych celów zawodowych Krzysztofa. Kontynuował pracę prowadząc biuro projektowe oraz udzielając się w Lubelskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa. Był członkiem Okręgowej Rady LOIIB oraz członkiem Zespołu ds. doskonalenia zawodowego i szkoleń. Za swoją działalność i wkład pracy został odznaczony Srebrną i Złotą Odznaką Honorową PIIB.

Praca zawsze była jego pasją. Swoje obowiązki wykonywał sumiennie i odpowiedzialnie. Był koleżeński, czynny i lubiany w środowisku. Zawsze służył pomocą i cennymi wskazówkami.

Prywatnie Krzysztof przede wszystkim był mężem, ojcem i dziadkiem. Rodzina widziała w nim dobrego, miłego oraz spokojnego człowieka. Dla swoich dzieci był prawdziwym wsparciem i ostoją, a przede wszystkim ukochanym Tatą. Był również wspaniałym dziadkiem, który każdy wolny czas spędzał ze swoim wnukiem. Wspólnie spędzone chwile były dla nich pełne radości i niezapomnianych przygód. Wszystkim Nam będzie brakowało Krzysztofa.

Wspomnienia są skarbem pozostawionym przez osoby, których dzisiaj nie ma już z nami. Dzięki nim możemy wracać do wszystkich chwil spędzonych razem. Niech pozytywne myśli o Krzysztofie pozostaną na zawsze w naszej pamięci.

Przyjaciele

ANKIETA

W związku z planowaną kontynuacją zamawiania prenumerat specjalistycznych czasopism branżowych dla członków LOIIB, Lubelska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa zwraca się z prośbą o wypełnienie poniższej ankiety i zaznaczenie jednego z proponowanych tytułów. Czasopismo, którego tytuł zostanie zaznaczony będzie zamówione w formie rocznej prenumeraty na rok 2022 dla osoby, która wypełni ankietę.

KOSZT PRENUMERATY W CAŁOŚCI POKRYWA LOIIB.

Wypełnione i podpisane ankiety prosimy przysyłać pocztą na adres biura izby w Lublinie przy ul. Bursaki 19, 20-150 Lublin lub zeskanowane przysyłać mailem na adres: a.koralewski@lub.piib.org.pl w terminie do 30 listopada 2021 roku.

Imię

Nazwisko

Numer członkowski

Adres do wysyłki

.....

Data i czytelny podpis

Materiały Budowlane

INPE

Przegląd Budowlany

Elektroinfo

Izolacje

Drogownictwo

Ciepłownictwo, Ogrzewnictwo, Wentylacja

Gospodarka Wodna

Gaz, Woda i Technika Sanitarna

Inżynieria i Budownictwo

Rynek Instalacyjny

Przegląd Telekomunikacyjny

INSTAL

PREZYDIUM OKRĘGOWEJ RADY LOIIB

Joanna Gieroba – przewodnicząca
 Teresa Stefaniak – zastępca przewodniczącej
 Tomasz Grzeszczak – zastępca przewodniczącej
 Janusz Iberszer – zastępca przewodniczącej
 Jan Ludwik Ziółek – sekretarz
 Zbigniew Mitura – skarbnik
 Henryk Miduch – członek
 Janusz Wójtowicz – członek

CZŁONKOWIE OKRĘGOWEJ RADY LOIIB

Leszek Boguta
 Adam Borowy
 Jarosław Buczek
 Grzegorz Dobosz
 Krzysztof Jurycki
 Bogdan Kucharski
 Bolesław Matej
 Zbigniew Miłoś
 Andrzej Mroczek
 Zbigniew Szcześniak
 Krzysztof Tajer
 Zdzisław Tworek
 Tadeusz Wagner
 Ireneusz Wójcik

OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Wiesław Nurek – przewodniczący
 Jerzy Kasperek – wiceprzewodniczący
 Andrzej Pichla – wiceprzewodniczący
 Jerzy Kamiński – sekretarz
 Andrzej Adamczuk
 Jerzy Adamczyk
 Lech Dec
 Grzegorz Dębowski
 Dariusz Flak
 Janusz Fronczyk
 Marcin Górecki
 Anna Halicka
 Maria Kosler
 Stanisław Plechawski
 Edward Woźniak

OKRĘGOWA KOMISJA REWIZYJNA

Wojciech Szewczyk – przewodniczący
 Andrzej Chmielowski
 Anna Krasnodębska-Ciołek
 Tadeusz Małaj
 Andrzej Szkuat
 Dariusz Zaorski

OKRĘGOWY SĄD DYSCIPLINARNY

Władysław Król – przewodniczący
 Barbara Chodkowska-Sagan
 Zbigniew Dobrowolski
 Andrzej Gwozda
 Grzegorz Golian
 Kazimierz Kostrzanowski
 Sławomir Krasuski
 Zenon Misztal
 Roman Nowak
 Władysław Rawski
 Katarzyna Trojanowska-Żuk
 Anna Woźnicka
 Iwona Żak

OKRĘGOWI RZECZNIICY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ

Henryk Korczewski – Koordynator
 Andrzej Bałaban
 Henryk Bujak
 Paweł Góra
 Krzysztof Sierpień
 Eugeniusz Urban

DELEGACI NA KRAJOWE ZJAZDY W KADENCJI 2018–2022

Joanna Gieroba
 Tomasz Grzeszczak
 Janusz Iberszer
 Andrzej Leniak
 Henryk Miduch
 Zbigniew Mitura
 Wiesław Nurek
 Teresa Stefaniak
 Zbigniew Szcześniak
 Wojciech Szewczyk
 Janusz Wójtowicz

Składki członkowskie

Członkowie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa zobowiązani są do opłacania w 2021 r. następujących składek:

1. NA KONTO OKRĘGOWEJ IZBY:

- a) opłata wpisowa w wysokości 100 zł wpłacana jednorazowo przy rejestracji wniosku o wpis na listę członków lub przy ponownym wpisie po skreśleniu z listy członków,
- b) miesięczna składka członkowska na okręgową izbę (29 zł), płatna jednorazowo za 12 miesięcy w wysokości 348 zł lub w dwóch ratach po 174 zł każda (za 6 miesięcy).

2. NA KONTO KRAJOWEJ IZBY:

- a) miesięczna składka członkowska na Krajową Izbę (6 zł), wnoszona jednorazowo za cały rok w wysokości 72 zł,
- b) opłata roczna na ubezpieczenie OC w wysokości 75 zł.

Łączna składka na Krajową Izbę to 147 zł płacone jednorazowo za 12 miesięcy.

Każdy członek LOIIB ma przypisane indywidualne konta: do wpłaty składki na LOIIB i do wpłaty składki na Krajową Izbę i ubezpieczenie OC. Numery kont indywidualnych można sprawdzić na stronie internetowej LOIIB: (www.lub.piiib.org.pl) w zakładce „Lista członków” oraz na stronie PIIB (www.piiib.org.pl).

Dyżury pełnione przez członków organów LOIIB w 2021 r.

Członkowie Prezydium Okręgowej Rady

Pełnią dyżury we wtorek godz. 14.00–16.00, s. 115

- » Zastępca Przewodniczącej mgr inż. Janusz Iberszer – 12.01., 13.04., 13.07., 26.10.;
- » Zastępca Przewodniczącej mgr inż. Teresa Stefaniak – 16.02., 18.05., 17.08., 30.11.;
- » Zastępca Przewodniczącej mgr inż. Tomasz Grzeszczak – 9.03., 15.06., 7.09., 14.12.

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

Pełni dyżur w pierwszą środę miesiąca, godz. 15.00–16.00, s. 102, tel. 81 534-78-12

Członkowie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej

Pełnią dyżur w drugi wtorek miesiąca, godz. 16.00–7.00, s. 115

- » dr inż. Wiesław Nurek – 12.01., 13.04., 13.07., 12.10.;
- » mgr inż. Jerzy Kasperek – 9.02., 11.05., 10.08., 9.11.;
- » inż. Jerzy Kamiński – 9.03., 8.06., 14.09., 14.12.

Radca prawny

Pełni dyżur w sali 102, tel. 81 534-78-12

- » w każdą środę o godz. 9.00–13.00
- » w każdy piątek o godz. 8.00–12.00

Dyżury organów LOIIB pełnione są w biurze Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Lublinie przy ul. Bursaki 19

Obwodnica Janowa Lubelskiego w obiektywie

